

بصہر کالی
دھنیا ماریخ بخت
نوہرہ —

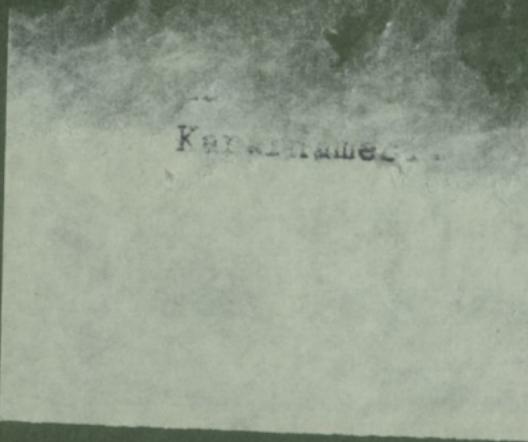
آندرہ - کاؤن اول - ۱۹۴۱

البسہ قرار نامہ سی

(بصہر خاطراتہ خصر م)

استانبول
مطبوعہ بصہر
۱۹۲۷

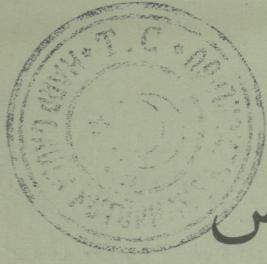

Карнеги

D
G
10
4

خطا صواب جدولی

	خطای	صوابی
۱۹	{ بیرقاجی و یکپاره دوز آوقه‌لی اولوب }	{ بیرقاجی و آرقه‌ی کوروکلی اولوب }
۱۸	{ زمانلرده امّه بیاض کوملاک ، یقه‌لاق }	{ زمانلرده امّه بیاض کوملاک یوشاق یقه‌لاق }
۱۷	{ آپولسز ستره و سمنک آوقه‌دیکیشلریخی لوحه }	{ آپولسز ستره و سمنک آوقه‌دیکیشلریخی }
۱۶	{ اوامه ایدن چیزکیـلو اینکیشر اوله‌رق ستره کوسترشدو اولیه‌جقدرو . }	{ اوامه ایدن چیزکیـلو اینکیشر اوله‌رق }

ضابطان بحریه مخصوص
البسه قرارنامه سی

No. 18.
121

Zabtani Bahriye malum
elbore kararnamen

355.14
212
E

9
3247
711. 1341

matbaai Bahriye

طبعہ بحریہ

۱۹۲۷

قرارنامه صورتیدر

بحریه امراء ، ضابطان و ائمه سفنک اکتسا ایده جگی البسه و تفرغاتی خفته بحریه و کالت جلیله سنجه تنظیم و تودیع
اولنار مربوط تعییناتنامه نك موقع مرعیته وضی ، وکالت مشارالیه نك ۷ تشرین ثانی ۳۴۱ تاریخ و دونانما داره سی
۱۹۵۸ نومرسی تذکرہ سیله وقوع بولان تکلیف او زرینه ، اجرا وکیلاری هیئت نک ۱۵ تشرین ثانی ۳۴۱ تاریخی
اجتماعنده تصویب و قبول او نشدر .

تودکیه رئیس جمهوری

غازی مصطفی کمال

خارجیه وکیلی	داخلیه وکیلی
دوقتور توفیق رشدی	م . جمیل
حیه معاونت اجتماعیه وکیلی	تجارت وکیلی
دوقتور رفیق	علی جنانی

بحریه وکیلی مدافعته ملیه وکیلی عدیله وکیلی باش وکیل
احسان رجب بک خته محمود اسعد عصمت
زواعت وکیلی نافعه وکیلی معارف وکالت وکیلی مالیه وکیلی
م . جمیل سلیمان سری دوقتور رفیق خسته

ضابطان بحریه مخصوص الیه فرمانامه

احوال مخصوصه ده اكتتسا ايدیله جلک البسه :

نومرو : ۱

اكتتسا اولنه حق زمانله

بویوک اوئیفورمه :

ستره

آپولت

سیاه يلاك

صیرمهلى پانطالون

میچ و صیرمهلى کمر

روغن چكمه ويا وه لینقتوون فوطین

مدالیه و نشانلر

نومرو : ۲

بالو البسهسى :

صالون جاکتى

آپولت

بیاض صالون ياسکى

صیرمهلى پانطالون

اجنبی ضابطانيه عباس او لنه -

مج و صیرمهلى کمر حق زمانله ارزو ایدیلیر سه

طاقامسى امر او لنه بیلیر .

روغن چكمه ويا وه لینقتوون فوطین

مدالیلر

نومرو : ۳

کوچوك اوئیفورمه

ستره

آپولت

سیاه يلاك

۱ - رئیس جھور حضر تلوینک تشیع واستقبال مراسحی زمانله نده
رسمی تفتیشلر ائناسنده .

۲ - کندیلرینه مخصوص فورس کشیده ابدن اجنبی ولی عهدلری
واجنبی عائله حکمداولری اعضالزندن برینک حضورینه قبول
اولندیفی زمانله نده .

دوز سیاه پانطالون آمر ضابطک ویره - ۳ - دیوان حربلرده ، ۴ - جنازه مراسملرنده ، ۵ - سفافن
ویادوز بیاض « حربیه اجنبیه یه کیندلدیکی زمانله نده ، ۶ - ضابطان و مأمورین اجنبیه ایله

»

روغن فوطین؛ سیاه پانطالون تعاطی ایدیلن ویزیته مر اسمورنده ، ۷ - آپولتسز ستره طاقنک
ایله فناهو لرده ساحله بیاض اکسا اوشه میه جنی مراسم و احوال فوق العاده ده

پانطالون کیلدیکی زمانلرده	روغن چکمه ویا
بیاض اسقارپین؛ کیده و مسأ	وه لینقون فوطین
عد هو والرد ساحله بیاض	ویا بیاض اسقارپین
پانطالون کیلدیکی زمانلرده	پانطالون کیلدیکی زمانلرده

مدالیه و نشانلر

مج و صیرمه لی کمر

نومرو : ۴ ستره طاقی

اکسا اوشه جنی زمانلر

ستره

۱ - کندیلرینه مخصوص سنجاقلری کشیده ایتهین اجنبی ولی -

عهه لوی واجبی عائله حکمداری اعضه الرندن برینک حضورینه

دوز سیاه پانطالون } ویریلن امره کوره قیول او لندیغی زمانلرده ، ۲ - جمعه تفیشلرنده ، ۳ - باش قوماندان
ویا بیاض پانطالون }

مج و صیرمه سز کر ویا آمر ضابطک تفیشی زمانلرنده ، ۴ - باش قوماندان ویا

سیاه پانطالونه روغن فوطین آمر ضابطک زیارتی زمانلرنده ، ۵ - امتحانلرده شهادتname و توزیع

بیاض پانطالونه فناهو والرد مکافات زمانلرنده ، ۶ - ساحله پایله حق علی العاده مراسم و وظیفه نک

ساحله و روغن فوطین بیاض استلزم ایتدیکی احوال عادیده ، ۷ - « مچمز » کوندوزین کیده

پانطالون ایله کیده و ای هوا - لرد ساحله بیاض اسقارپین و ساحله پایلان دانس وا کنجه لرد ، ۸ - « مچمز » جمعه

اکسا اوشه جقدو . کونلری لیمانلرده بولندیغی زمانلرده ، صباح طابورندن آدیما

سنجاق زمانه قدر ، ۹ - « مچمز » کوندوزین پایلان رسم قبول لرد

(لزوم کوریلورسه آمر ضابط مج تعلیقی امر ایده بیلر)

مدالیه و نشانلر

نومرو : ۵ جاکت طاقی

چفت اوکلی سیاه جاکت

سیاه یلک

سیاه پانطالون ویا

بیاض پانطالون } ویریلن امره کوره ایدلمدیکی زمانلرده ، ۲ - دوریه و قرهه عسکر اخراج تعلیملرنده ،

برای وظیفه دوازه کیلدیکی زمانلرده ، ۳ - « مچمز » حدود

سیاه پانطالون ایله سیاه فوطین ملی داخلنده ضابطان محل مأموریتندن اقامه کاهنه کیده و یاعودت

ویا سیاه اسقارپین و یاخود بیاض ایدرکن ، ۴ - « مچمز » سفانده ویا ترسانده احوال عادیده

سیاه فوطین پانطالون ایله فناهو والرد ساحله

سیاه فوطین ویا سیاه اسقارپین رین و یاخود

کیله جکنو بیاض پانطالون ایله سیاض اسقارپین

کیده وای هو والرد ساحله

ویا بیاض اسقارپین کیله جکدو .

١ - لیاندہ آمیرال ، قومودور ویا خود مقابل و تبده کی ضابطانک اقشام سفرملوندہ بالو البسے سی کیلسی امر او لنديني زمانلرده ،
 ۲ - کمیده کی ویسا حلده کی اقشام دانسی ، ضیافت واکنچملوندہ ،
 ۳ - اردو ضابطانک صالون البسے سی ایله ایبات وجود ایتد کاری عسکری [اردو] اقشام یکاکاریه اکانجه ویاضیافتلوندہ ، ۴ - رسی علی لایس آمیرال و مقابلی و تبده کی اردو ضابطانک مسافر بولندینی ، سواری ، عهدہ سندہ قوماندانلوق بولنان ضابطان سفرملوندہ بحریہ مکتبی و سفائن ضابطان صالونلرندہ .

اکتسا اولنه جنی زمانلر

۱ - دکزدہ آمیرال و قومودور سفرملوندہ لیاندہ مسافر مدعو بولندینی زمانلرده
 ۲ - البسے رسیمه یی لایس بولنیان آمیرال ویا مقابل و تبده کی اردو ضابطانک مسافر بولندینی : سواری ویا عهدہ سندہ قوماندانلوق بولنان ضابطان سفرملوندہ بحریہ مکتبی و سفائن ضابطان صالونلرندہ

۱ - ملی بایر املردہ
 ۲ - دیں جھور حضرت لریلہ حکمداران اجنبیہ نک حضور لریلہ قبول او لنديني و بشقہ برالبسہ اکسامی امر او لنديني زمانلرده
 ۳ - کنڈیلریلہ مخصوص سنجاقلری کشیدہ ایش حکومات اجنبیہ ولی عهدلریلہ عائلہ لری افرادینک حضور لریلہ کیرلریکی زمانلرده
 ۴ - مافوق آمرک فوق العادہ احترامک پاپیلسنی اوزو ایتدیکی کمیده و مساعدہ هوالرده
 ۵ - دیوان حربلرده ساحلده روغن فوطین
 ۶ - جنازہ مراسمندہ کیلہ جکدر وہ لیقتوں فوطین
 ۷ - سفائن حریۃ اجنبیہ یہ کیدلریکی زمانلرده
 ۸ - اجنبی مأمور ویاضابطانہ اعادہ زیارت زمانلرندہ
 ۹ - بیاض البسے نک اکسامی غیر موافق او لنديني مراسم ایه وظائف ایحباب ایتدیکی احوالدہ .

اکتسا اولنه جنی زمانلر

۱ - کنڈیلریلہ مخصوص سنجاقلری کشیدہ ایتیان اجنبی ولی عهد لریلہ اجنبی عائلہ حکمدارانک حضور لریلہ قبول او لنديني زمانلرده
 ۲ - جمعہ طابورلرندہ

نومرو : ۶ بیوک صالون البسے سی
 صالون جاکتی
 بیاض یلاک
 صیرمه ملی پانطالون
 روغن چکمہ ویا وہ لیقتوں فوطین
 مدالیلر

نومرو : ۷ کوچک صالون البسے سی
 سیاه صالون جاکتی
 دوز سیاه پانطالون
 سیاه صالون یلکی
 روغن چکمہ ویا وہ لیقتوں فوطین
 ویا
 سیاه اسقاریین
 مدالیلر

نومرو : ۸ بیاض بیوک او نیفورمہ
 بیاض جاکت
 اسپالت
 بیاض پانطالون
 مج و صیرمه ملی کم
 بیاض اسقاریین
 بیاض اسقاریین و فنا هوالرده
 ویا خود
 روغن چکمہ
 کیلہ جکدر
 وہ لیقتوں فوطین

نومرو : ۹ بیاض البسے
 بیاض جاکت
 اسپالت
 بیاض پانطالون

- میچ و صیرمه مزکور
بیاض اسقارپین کمیده و مساعد هوالرده
ساحلده بیاض اسقارپین و فنا
ویا
روغن چکمه ویا
وه لیقون فوطین فوطین کیله جکدره
یاخود قره یه عسکر اخراجنده
باغلی فوطین، سیاه بالکنر باغلی سیاه فوطین
آمر ضابط میچ تعیینی امرایده بیلور
اسقارپین کیله جکدره
- باش قوماندان ویا آمر ضابط طرفندن پاییلن تفتیش زمانلرنده
بیاض اسقارپین کمیده و مساعد هوالرده
امتحانلرده و شهادتname توزیع مکافات مراسمنده
ساحلده ساحلده روغن
هوالرده ساحلده روغن
ویا
کوندوزین کوندوزین کمیده ساحلده کی دانس، اکنجه و ضیافتله
قره یه عسکر اخراجنده
کوندوزین کوندوزین کیله جکدره
آمر ضابط میچ تعیینی امرایده بیلور
لیانلرده جمعه تفتیشنده آریا سنجاق زمانلرینه قدره
آمر ضابط میچ تعیینی امرایده بیلور
تعلیملرک نوعنه کوره «مچلی ویا مچمز» تعلیملرده و کمی
داخلنده کی وظائف عادیه اثنا سنده دیگر بر الیسه نک
اکسماي امر او لندینی زمانلرده
دوویه و قره یه عسکر اخراج عملیاتلرنده برای وظیفه دوازه
کیدلیکی زمانلرده
«مچمز» کمیده ویا تسانده، بتون احوال عادیده، حدود
ملی داخلنده ضابطان محل مأموریتندن اقامه کاهنه عنیمت
وعودت ایدرکن

نومرو : ۱۰ بیاض بیوک صالون الیسه سی

- بیاض صالون جا کتی
اسپالت
بیاض صالون یلسکی
صیرمه لی پانطالون
روغن چکمه ویا وه لیقون فوطین
مدالیه لر
- لیانده آمیرالار، قومودورلر ایله مقابله و تبهده کی ضابطانک
اقسام یکی سفره لرنده، آمر ضابطک صورت مخصوصه
ویرجکی امر ایله کیله جکدره
کمیده و قره ۵۰ آمر ضابط طرفندن ویریلن امر ایله اقسام
دانسلری، ضیافت وا کنجه لرنده
اردو ضابطانی طرفندن ویریلن ضیافتله، اودو ضابطانی
صالون الیسه لریه بولندقلری زمانلرده
اکتسا او لنه حق زمانلر

نومرو : ۱۱ بیاض کوچک صالون الیسه سی

- بیاض صالون جا کتی
اسپالت
سیاه صالون یلسکی
دوز سیاه پانطالون
روغن چکمه ویا وه لیقون فوطین
یاخود
سیاه اسقارپین
مدالیه لر
- آمر ضابط طرفندن ۱۰ نومروی الیسه نک اکسماي
امر او لندینی زمانلرده، دکزده و لیانده آمیرال ویا
قومودورلرک سفره لرنده بولندینی زمانلرده
مکاتب بحریه و سفاری ضابطان صالونلرنده سواوی ویا
عیهد دسته قوماندانلر بولنان ضابطانک اقسام یکی سفره لرنده
بولندینی زمانلرده

ضابطانک رتبه علامت فارقلری

۱ — رتبه‌لرک علامت فارقلری قوللره دیکیلن واک اوستده کی شریدده قورس بولنان شریدلر ایله او موزه طاقیلان اسپالتلردن عبارتد.

۲ — صنوف مختلفه؛ شریدلر آرمه‌نه دیکیلن و آتیده او صافی کوستیله جک اولان رنکلی چو خلر ایله، اسپالتلرک آرمه‌نه عین ونکدە بولنان قوردو نلردن عبارتد.

۳ — رتبه‌لری اراهه ایدن قول شریدلری وابعادی بروجه آتیدر : —

آ : مشیر؛ قولک آلت آغزندن 38 m مسافده، 44 m عرضنده کی صاری صیرمه اکلی شریدلک فوقه درت صیره 13 m مسافده صاری صیرمه شرید واک اوسته کان شریددن 50 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده بولنق اوزوه برقورس بولنه جقدو.

— : برنجی فریق؛ قولک آلت آغزندن 38 m مسافده، 44 m عرضنده کی صاری صیرمه اکلی شریدلک فوقه اوج صیره 13 m مسافده صاری صیرمه شرید واک اوسته کان شریددن 50 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده بولنق اوزوه برقورس بولنه جقدو.

۷ : فریق؛ قولک آلت آغزندن 38 m مسافده و 44 m عرضنده صاری صیرمه اکلی شریدلک فوقه ایکی صیره 13 m مسافده صاری صیرمه شرید واک اوسته کان شریددن 50 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده بولنق اوزوه برقورس بولنه جقدو.

۸ : لوا؛ قولک آلت آغزندن 38 m مسافده و 44 m عرضنده کی صاری صیرمه اکلی شریدلک فوقه بر صیره 13 m عرضنده صاری صیرمه شریددن 50 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده اولنق اوزوه برقورس بولنه جقدو.

۹ : میرآلای؛ قولک آلت آغزندن 44 m مسافده 13 m عرضنده درت صیره صاری صیرمه شرید و فوقانی شریدلک 44 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده برقورس بولنه جقدو.

و : قائممقام؛ قولک آلت آغزندن 44 m مسافده و 13 m عرضنده اوج صیره صاری صیرمه شرید وایکنچی ایله اوچنجی شرید آرمه‌نه 7 m عرضنده صاری صیرمه بر صیره شرید و فوقانی شریددن 44 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده بولنق اوزوه برقورس بولنه جقدو.

ز : بیکباشی؛ قولک آلت آغزندن (60 m) مسافده و 13 m عرضنده و 44 m قطرنده فوقانی شریدده برقورس بولنق اوزوه اوج صیره صاری صیرمه شریددر.

خ : قدمی یوزباشی؛ قولک آلت آغزندن (60 m) مسافده و 13 m عرضنده ایکی صیره صاری صیرمه شریدلک آرمه‌نه 7 m عرضنده صاری صیرمه شرید و فوقانی شریدلک قولک اوست قسمنک وسطنده 44 m قطرنده برقورس بولنه جقدو.

ط : یوزباشی؛ قولک آلت آغزندن (70 m) مسافده و 13 m عرضنده ایکی صیره صاری صیرمه شرید و فوقانی شریدلک 44 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده برقورس بولنه جقدو.

ی : ملازم؛ قولک آلت آغزندن (70 m) مسافده و 13 m عرضنده بر صیره صاری صیرمه شریدلک فوقنده 44 m قطرنده قولک اوست قسمنک وسطنده برقورس بولنه جقدو.

لک : مهندس ؛ قولده شرید بولنهیوب ستره ویا جاکتک (اوست یقه) ایکی طرف کوشہ سفک او زوندہ ۲۵ م/م عرضنده و ۳۸ م/م طولنده صاری صیرمه شریدک او زینه بیاض صیرمه دن ایشتمش بر (غومنه چیالی دمیر) بولنه جقدو .

ل : طلبه ؛ قولده شرید بولنهیوب جاکتک (اوست یقه) ایکی طرف کوشہ سی او زوندہ ۲۵ م/م عرضنده ۳۸ م/م طولنده بیاض صیرمه شریدک او زینه پر نجدن (غومنه چیالی دمیر) بولنه جقدو .

نیمه : — شریدلر بیننده کی مسافه ۶ م/م اوله جقدو .

۴ — صنوف مختلفه ضابطانک تفریق ایچون هر شریدک آلت یقه سنہ ۶ م/م عرضنده بروجہ آتی رنکده چو خملر بولنه جقدو .

آ : چو خبی صنفی ضابطانی ایچون قیرمزی چو خه

س : انشائیه « « « قویو ماوی چو خه

۷ : صحیه « « « ویشنہ چوروکی قدیفه

۸ : اجزاجی « « « یشیل قدیفه

۹ : کاتب « « « بیاض چو خه

۱۰ : امام « « « یشیل چو خه

مهندس و مکتب بحریه طبله لرینک صنوفی تفریق ایچون بچلریتک اطرافه ۶ م/م عرضنده منسوب اولدینی صنفه عائد و نسلی چو خملری قویه جقلدر .

البسة رسمنیه ناک تعریفی

فاس : ستره باروئی رنکده کی چو خدن ، جاکتلر ؛ باروئی رنکده کی معمولات داخلیه شیاقلنندن و موقع مستحکم ضابطانی ایچون ده خاکی رنکده کی معمولات داخلیه قاشلنندن یا پلور .

بیوک او نیفورمه ؛ بیوک او نیفورمه یی یوز باشی یه قدر (یوز باشی داخل) بالجمله او کان ، امرا و ضابطان بحریه کیلر .

اشبو البسه : ستره ، یلک ، صیرمه لی پانطالون ، آپولت ، میچ و صیرمه لی کردن عباوتدر .

کوچک او نیفورمه ؛ کوچک او نیفورمه یی بالجمله ضابطان بحریه اکتسا ایدولر . اشبو البسه ؛ ستره ، یلک ،

دوز سیاه پانطالون ، آپولت ، میچ و صیرمه لی کردن عباوتدر .

ستره ؛ ڈلبه دن ماعدا بالجمله ضابطان و مهندسانه مخصوص صدر . باروئی چو خدن دوریک یھلی و چیفت اوکلی اولوب درت دوکمی ایلکنمک او زره اوکنده بش دوکمی وارد . یلک قاچه باش لریه و آرقه قسمنہ وضع

اولنه جق ایکی دوکمی دن ماعدا انکلارک آرقه قسمنک کناولریه مذکور انکلار فصف طولنے قدر متند اولمک او زره دیکیله جک ایکی بارچه چو خدنک نہایت قسملریتکه برو دوکم دها وضع اولنه جق یعنی ارقہ می دوت دوکمی اوله جقدو .

وتبیه کوره شرید طاقیله جقدو . آستاری سیاه ایک قاشدن اوله جقدو . میچ کمی ایچون قانجہ می بولنه جقدو .

آپولت قانجہ سی تثیت ایچون باروئی چو خدن او موز او زوندہ پارچہ لر بولنه جقدو . ۱,۷۴ متره او قفاعنده اولان ضابطان ایچون ستره طولی ۹۶ سانتیم اولوب ضابطانک بھر سانیم بیوی او قفاع فرقی ایچون ستره طولنے ۳,۵ میلیمتره علاوه ویا تزیل اولنه جقدو .

سیاه جاکت : بالجمله ضابطان ، مهندسان و طبله لر مخصوص اولوب دوریک یھلی باروئی رنکده معمولات داخلیه شیاقلنندو . قاچه لری ستر ایده جک او زونلقدہ اولوب هر ایکی آرقہ دیکیشلرینک آلت قسملری دن ۱۳ سانتیم

طولنده ییرتاجلری بولنه جقدر . چفت اوکلی و دوت صیره دوکمدن عبارت اولان دوکملر کافه‌سی ایلیکله نور .
کوکسک صول طرفند برو آلت دوکمل استقامتند ایکی قپاقسز جیبی بولنه جقدر . هر کسک و تیسنه کوره قوله
شریدی طاقیله جقدر .

بیاض بیوک اوئیغورمه : بیاض جاکت ، اسپالت ، بیاض پانطالون ، میچ و صیرمه‌لی کردن عبارت اولوب (مهندس
مستشنا) باجمله ضابطان امرا وارکان بحریه مخصوص صدر .
بیاض السه : بیاض جاکت اسپالت ، بیاض پانطالون ، میچ و صیرمه‌سز کردن عبارت اولوب باجمله ضابطان
ومهندسانه مخصوص صدر .

تینیه : — مكتب بحریه طبله‌لری بوالبیه‌سی اکتسا ایدولرسه‌دە میچ طاقامازلر . دکز طبله‌لری پوسکولسز میچ تعليق ایدولر .
بیاض جاکت : بیاض دوقدن دیك یقه‌لی ویقه‌ی ایلیکله‌مک ایچون ارکاک و دیشی قوچمه‌لرله مجھز اوکی تک صره
بشن دوکملى هرایکی آرقه دیکیشمنک آلت قىسلرنده ۱۳ سانتیم طولنده ییرتاجلی ، کوکسندە و قاشک اوزرنده آیرى
پارچه‌لی اولق و قیاقلری بولته‌مۇ اوززو ایکی طرف حیلى اوله جقدر . باجمله ضابطان و مهندسانڭ و تېلرینه مخصوص
اسپالتلر طاقیله جقدر مكتب بحریه طبله‌لری دە كەنديلرینه مخصوص اسپالتلری طاقه جقلردو .

صیرمه‌لی پانطالون ؛ بیوک اوئیغورمه ایله کیلەن پانطالون اولوب طيش يان دیکیشمنک اوزرنده ارکان ایچون
۳۸ م/م امرا و ضابطان ایچون ۳۲ م/م عرضىنده صارى صیرمه شرید دیکیلی دو . « ملازم و مهندسلرلک پانطالونلرندە
صیرمه شرید يوقدو »

دوز پانطالون ؛ باجمله ضابطان و مهندسانه مخصوص اولوب باروتى چوخه‌دندو . طيش يان دیکیشلری اوزونىه
زوره پاپىلمىيە جقدر .

جاکت پانصالونى ؛ دوز پانصالونك عىنى ايسەدە معمولات داخلىلەدن اولان جاکت شىاقلىرنىن اعمال اولنور .
بیاض پانصالون ؛ بیاض دوقدن پاپىلان دوز پانصالوندۇ .

بیوک صالون البیه‌سی ؛ صالون جاکتى بیاض يلڭ ، صیرمه‌لی پانصالونلندن عبارت اولوب ملازم و مهندسلردىن
غىرى بالعموم ضابطان طرفندن اکتسا اولنور .
صالون جاکتى ؛ چفت اوکلی باروتى چوخه‌دندر . دردى قىورىلان يقه‌نک اوزرنده وايکىسى دها اشاغىدە اولق
اوزره آلتى ايلىكى واردۇ . ایکى قالچەنک اوزرنده حفيف بر منخى رسم ايدەرک آرقەدە وبل اوزرنده آشاغىيە
طوغىرى چىقىتىلى براتك تشکىل ايدۇ . جاکت اوک طرفندە بىزنجىر و بىطىه ایله ایلیکله نور و آپولتك طاقلىمىسى ایچون
اووموز اوزرنده مخصوص پارچه‌لری واردۇ .

مهندصالون جاکتى ؛ ضابطان صالون جاکتى عىنى ايسەدە قوللرنىدە شرید بولته‌يوب علامت فارقىلری اولان
پچىلری اوست يقه‌نک ایکى كوشەلرنىدە بولنه جقدر .

بیاض صالون جاکتى ؛ سياه صالون جاکتى عىنى ايسەدە يقه‌سی يكپاوه ويوارلاقدار . ایکى دوکملى اوولوب هر
دوکمەنک مقابلىنده بىر ايلىكى واردۇ . جاکت بىر بىرینه زنجىر و بىطىه ایله مىبوبت ایکى دوکمە واسطە سیاه ايلیکله نىز .
اسپالتك طاقلىمىسى ایچون اووموز اوزرنده مخصوص پارچه‌لری واردۇ .

يلـكار ؛ سياه يلڭ تك اوکلی و آلتى دوکمەلەيدۇ . سترەلر ایچون باورتى چوخه‌دن ، جاکتلر ایچون شىاقىندر .
سياه صالون يلـكى ؛ تك اوکلی و آچىق يقه‌لەيدۇ و يقه‌سی نىسە ؛ يكپاوه ويوارلاق اوولوب درت دوکمەسی واردۇ .
باورتى چوخه‌دن اعمال اولنور .

بیاض صالون يلـكى ؛ سياه صالون يلـكى عىنى اوولوب ، دوز بیاض ایپك قاشىن اعمال اولنور .

ـ آپولتار ـ

طلبه ؛ طبله نک آپولتی یوقدو .

مهندس ؛ مهندسلرک دوز صاری صیرمه دن اولوب طیشه کان قسمی بر هلال تشکیل ایدو . صاجاقسز و بویون طرف نهایتی او زونده بیاض غومنه چیالی بر دمیر و هلالک داخلی و سطنه بیاض بریلیز بولنه جقدر . ملازم ؛ ملازم لرک او موز او زرینه کان قسمی دوز صاری صیرمه دن اولوب طیشه کان قسمی بر هلال تشکیل ایدو . صاجاقسز و بویون طرف نهایتی او زونده بیاض غومنه چیالی بر دمیر و هلالک داخلی و سطنه ایکی بیاض بریلیز بولنه جقدر .

یوزباشی ؛ او موز او زرینه کان قسمی دوز صاری صیرمه دن اولوب طیشه کان قسمی بر هلال تشکیل ایدو . چفت صره پارلاق ۷ م/س طولنده صـ اچاقلى و خارجی ۱۳ م/م محیطنه و ۴۴ عدد صاجاقدن واون اوچ میلیمتره محیطنه و ۴۶ عدد داخلی صاجاقدن عبارتدر . بویون طرف نهایتی او زونده بیاض غومنه چیالی بر دمیر و هلالک داخلی و سطنه اوچ بیاض بریلیز بولنه جقدر .

قدمی یوزباشی ؛ او موز او زرینه کان قسمی دوز صاری صیرمه دن اولوب طیشه کان قسمی بر هلال تشکیل ایدو چفت صره پارلاق ۷ م/س طولنده و ۲۵ عدد خارجی صاجاق ۲۰،۸۵ م/س محیطنه در . داخلی صاجاق ۲۴ عدد ۱۹،۳۵ م/س محیطنه در بویون طرف نهایتی او زونده بیاض غومنه چیالی بر دمیر بولنه جقدر .

بیکباشی ؛ قدمی یوزباشی آپولتک عینی اولوب يالکز هلالک داخلی و سطنه اوافق بیاض بریلیز بولنه جقدر قائمقام ؛ قدمی یوزباشی آپولتک عینی اولوب ، يالکز هلالک مرکز نده ایکی بیاض بریلیز بولنه جقدر . میر آلای ؛ قدمی یوزباشی آپولتک عینی اولوب يالکز اوچ بیاض بریلیز بولنه جقدر .

لوا ؛ او موز او زرینه کان قسمی دوز صاری صیرمه اولوب خارجی قسمی بر هلال تشکیل ایدو . چفت صره صاجاقلى اولوب ۲۶ عدد ۳،۵ سانتیم محیطنه خارجی و ۲۲ عدد ۱،۴۳ سانتیم محیطنه داخلی صاجاقدن عبارتدر . بویون طرف نهایتی او زرینه بیاض غومنه چیالی دمیر و هلالک داخلی و سطنه بیاض بریلیز بولنه جقدر .

فریق ؛ لوا آپولتک عینی اولوب يالکز بیاض ایکی بریلیز بولنه جقدر .

برنجی فریق ؛ لوا آپولتک عینی اولوب يالکز بیاض اوچ بریلیز بولنه جقدر .

مشیر ؛ لوا آپولتک عینی اولوب يالکز بیاض برآی بریلیز بولنه جقدر .

اخطاو ؛ آپولت او زرینه وضع اولنان بریلیز لرک موقی اسپالتدکنک عینی در . و آپولتلرک یقه به متوجه قسمی اوستنه بریلک دوکمه سی وضع اولنه جقدر .

ـ اسالات ـ

۱ طبله ؛ ضابطان اسپالتلرینک نصف ابعادنده صاری ایکدنه معمول ایکی اولو قلی در .

۲ ضابطان ؛ عرضی ۴،۵ سانتیمتره تجاوز ایتمک او زوه صیرمه دن و درت اولو قلی اولنه جقدر . او زونده مهندسلر ایچون بر ، ملازم لرک ایچون ایکی ، یوزباشیلر ایچون اوچ بیاض بریلیز اولوب و قدمی یوزباشیلر ایچون ده ایکلیز سر امرا اسپالتی در .

۳ امر : — اوج ملیمتره قطرنده اوچر عدد صاری صیرمه قایطاندن عرضی ۴،۵ سانتیمتره بی تجاوز ایمه مک اوزره صاج اورکوسی طرزنده اووه جکدر . اوژوندہ بیکباشیلر ایچون بر ، قائمقاذرلر ایچون ایکی و میر آلايدلر ایچوندہ اوج بیاض ییلدیز بولنه جقدر .

۴ ارکان : — ۳ میلیمتره قطرنده بشر عدد صاری صیرمه قایطاندن عرضی ۵،۵ سانتیمتره بی تجاوز ایمه مک اوفرده صاج اورکوسی طرزنده اووه جکدر . اوژوندہ لوالر ایچون بر ، فریقلر ایچون ایکی ، برنجی فریقلر ایچون اوج بیاض ییلدیز اولوب مشیرلر ایچوندہ بیاض بر آی ییلدیز بولنه جقدر .

۵ — اسپالتلرک یقه ایله اووموز دیکیشی بینندہ کی مسافردن اوج سانتیم قیصه اولمه سی واوموز دیکیشلک خارجته طاشمیه حق بر طولده بولنسی مشروطدر . اسپالتلرک یقه مه متوجه قسمی اوستنه بر یلک دوکھسی وضع اولنه حق و ییلدیز لره دوکھلر اووموز لفلرک وسط طولانیسی استقامتدہ اولنه جقدر .

۶ — صنوف مختلفده کی ضابطانی تفربیت ایتمک اوژوہ اسپالتلرک خارجی طرفلرندہ کی اولوغنه ، صنف رنکمندہ کی قایطان دیکیلی بولنه حق ، امر ا و ارکان ایچون ؛ صاج اورکوی تشکیل ایدن قایطانک الیافنده صنفی کوسترو و نکار بولنه جقدر .

دو کمل

دوکھلر عموم ضابطان ، طلب و منتهیین بحربیه مخصوص در . دوکھنک اک طیش کناری خلاط و داخلی پاولاق بر تریز و سطنه بـ هلال داخلنده بر چیبا بـ انوب محـبـ الشـکـل و یـالـدـیـزـلـدـر .
دوکھلر اوج مختلف ابعادده در : —

۱ — قطری ۲,۰۳ سانتیم اولوب نورسـم و قاپـوـ طـلـزـدـه و سـتـرـهـلـدـه	استعمال اولنور .
۲ — قطری ۱,۹۰ " " جـاـکـلـوـدـه	
۳ — قطری ۱,۷۵ " " یـلـکـلـرـدـه ، آـپـوـلـتـ و اـسـپـالـلـرـدـه	

چه

بحرب ارکان و امر ا و ضابطان ایله مهندسلر و دکز طبله لری آتیده ابعادی محـرـوـ مجـ تعـلـیـقـ اـیـدـهـ جـکـلـارـدـر .
مجـکـ قـینـیـلـهـ بـرـاـبـرـ تمام طـولـیـ ۵۰ سـمـ ، قـبـضـهـ سـنـکـ طـولـیـ ۱۴ سـمـ ، نـامـلوـسـنـکـ طـولـیـ ۳۴ سـمـ نـامـلوـسـنـکـ عـرـضـیـ ۱۷ مـمـ (وـسـطـدـهـ) قـینـکـ طـولـیـ ۳۶ سـمـ ، قـینـکـ عـرـضـیـ ۲ سـمـ (وـسـطـدـهـ) . مجـکـ قـبـضـهـ سـیـ وـسـطـنـدـهـ اـیـکـیـ بـحـقـ وـنـهـایـتـلـرـنـدـهـ بـرـ بـحـقـ سـاـنـتـرـهـ قـطـرـنـدـهـ وـ یـدـیـ مـسـاـوـیـ جـفـتـ هـلـزـونـ اـیـلـهـ قـسـیـمـ اـیـدـاـشـ وـ بـیـاضـ تـلـ اـیـلـهـ صـارـیـشـ ، بـیـاضـ فـیـلـ دـیـشـنـدـنـ مـعـمـولـ بـولـنـهـ جـقدـرـ . قـبـضـهـ سـنـکـ تـبـهـ سـیـ مـدـورـ شـکـلـهـ اـوـلـهـ حقـ وـ آـلتـ مـلـفـیـ اـوـکـ وـ آـرـقـیـهـ دـوـغـرـیـ جـمـعـاـ ۸ سـمـ چـیـقـیـقـیـ اـحـتوـاـ اـیـدـهـ جـکـ وـ بـوـ جـیـقـیـتـیـلـرـکـ هـمـایـتـلـرـنـدـهـ بـرـ یـوـاـوـلـاـقـ بـولـنـهـ حقـ وـ یـوـاـرـلـاـقـلـرـدـنـ بـرـیـ آـشـاغـیـ دـوـغـرـیـ قـیـوـرـیـشـ اـوـلـهـ جـقدـرـ . قـبـضـهـ سـنـکـ آـلتـ طـرـفـکـ اـیـچـ وـ طـیـشـ جـهـتـرـنـدـهـ کـیـ مـسـتـطـیـلـ الشـکـلـ قـسـمـلـرـدـهـ آـیـ وـ چـیـباـ بـولـنـهـ جـقدـرـ . قـبـضـهـ سـپـسـزـ وـ قـینـ پـرـتـجـدـنـ مـعـمـولـ وـ اـیـکـیـ عـدـ تـعـلـیـقـ حـلـقـهـ سـنـیـ مـخـتـوـیـ بـولـنـهـ حقـ یـالـدـیـزـلـیـ اـوـلـهـ جـقدـرـ . مجـ پـوـسـکـوـنـکـ باـغـیـ ۴۲ سـانـتـیـمـ طـولـنـدـهـ وـ $\frac{1}{3}$ ۳ مـیـلـمـترـهـ قـطـرـنـدـهـ وـ طـوـپـیـ ۳۷ مـمـ قـطـرـ طـوـلـاـ نـیـسـنـدـهـ وـ ۲۹ مـمـ قـطـرـ عـرـضـاـنـیـسـنـدـهـ بـیـضـیـ الشـکـلـ اـوـلـقـ اـوـزـرـهـ صـارـیـ صـیرـمـهـ دـنـ مـعـمـولـ اـوـلـهـ حقـ وـ باـغـ اـوـزـرـنـدـهـ قـرـمزـیـ وـ سـیـاهـ حـلـزـونـیـ چـیـزـکـیـلـرـ بـولـنـهـ جـقدـرـ .

میچ کمکی ؛ بری صیرمه‌لی دیگری صیرمه‌سز اولق اوزره ایکی نوعدر . صیرمه‌لی کمک ؛ ارکان امرا و ضابطه مخصوصدر . صیرمه‌سز کمک بالعموم ضابطه مخصوصدر . مهندسان صیرمه‌لی کمک طاقه‌مازلر .

صیرمه‌لی کمک ؛ ارکان ایچون باروئی چوخدن معمول ۳۸ م/م عرضنده کی کمک وسطی ، صاری صیرمه‌دن میشه پاراغی و پلاموت اشکالی و کنارلری برو صیره صیرمه‌لی زره ایله ترین اوئنلشدر . میچ آصمق ایچون سوئنه قانجهرلله مجهز عین اشکالدە منین ۲۵ م/م عرضنده ایکی قول واردور . میچ یوکسکده تعليق ایتمک اوزووه کمکده آیری بر قانجه واردور . امرا ایچون ؛ ارکان میچ کمکینک عین ابعاد و جنسنده ایسده مرکز نده میشه پاراغی و پلاموت اشکالی اویلیوب ، بری مرکزده دیگری باشلرنده اولق اوزووه اوج صیره صادی صیرمه واردور . تعليق قوللری ده عین شکله‌دور . ضابطان ایچون ؛ امرا میچ کمکینک عینی ایسده ، کمکده کی اوج صیره صیرمه یوینه کنارلرده اولق اوزره ایکی صیرمه واردور . صیرمه‌لی کمکلرک طوقه‌سی صیرمه‌سز کمک طوقه‌سنه عینی دور . صیرمه‌لی کمک ۱، ۲، ۳ و ۸ نومرولی البسملرده طاپیلور .

صیرمه‌سز کمک ؛ خاره‌لی و عمودی فتیلای پاولاک سیاه ایپکدن و ایچ طرفی قویو لا جوود ایک قدیفه‌دن معمول اولوب عرضی ۳۷ میلمتره‌دور . ۳۸ میلمتره قطرنده اطرافی دنه دالی و اورته‌سی آی و چیولی طوقه‌یی و ۳۲ میلمتره قطرنده و عین شکله‌ایکی عدد پرتجدن معمول قول سوردکیلرینی حاوی اوله‌جقمر . کمک تعليق قوللری عین مواددن معمول بولنه‌حق و قیصه قول هر ایکی نهایتنده کی سوسته‌لی و يالدیزی قانجهرلله برابر ۴ سانتیمتره طولنده و ۲۷ میلمتره عرضنده اوله‌حق و اوزوونده کمک طوقه‌سنه کی دسمی و یکدیگرینه مربوط چفت طوقه‌یی احتووا ایده‌جکدو . اوست قانجه‌یه مربوط میچ آصمغه مخصوص يالدیزی زنجیره معلق يالدیزی چنکل بولنه‌جقدو . اووزون قول کذا قانجهرلله برابر ۴ سانتیمتره طولنده و ۲۷ م/م عرضنده اولوب عین شکله چفت طوقه‌یی حاوی بولنه‌جقدو .

بجزیه مکتبندن نشأت ایله تعليم سفینه‌سنه چیان دکن طلبه‌سی دخی اوصفاً بالاده ذکر ایدیلن میچ تعليق ایده‌جکلردو و فقط پوسکول طاپیه‌جقدو .

میچ ستره‌نک اوسته و سیاه و بیاض جا کنلر ایله صالون جاکستنک آلتنه تعليق اوله‌جقدو .
میچ مراسم عسکریه اجراسی مقصدیله هیچ بر وقت قیندن چکلمز .

شاپله

شاپله‌لرکو نشلکلی باروئی چوخدن تپه‌سی بیضیجه اوله‌جقدو (آرقه - جبهه) قطری ۵۱ سانتیملاک باش ایچون ۴ سانتیم ۵۹ سانتیملاک باش ایچون ده ۲۸ سانتیم اوله‌جقدو ویان قطري (آرقه - جبهه) قطرنده ۲ سانتیم کوچوك اوله‌جقدو . تپه‌نک کنارنده بروزه بولنه‌جقدو . عصبه ایله عصبه‌یه دیکیل اولان و ربیعه تعییر اولنان پارچه‌لر آومنده بر و کذا عصبه‌نک آلت کنارندن یاریم سانتیم مسافه‌ده بروزه اوله‌جقدو . ربیعه پارچه‌لرینک دوینلکی دائرآ مادر ۴,۵ سانتیم اولوب درت پارچه‌دن عباودو . عصبه اوزوونده کی ایکی زره یېشندے ۴ سانتیم عرضنده سیاه‌یوک شرید اوچلری اوکده بولنان بچک آلتنه کلک اوزره قونه‌حق و عصبه‌یه دیکیلیمه جکدو . عصبه‌ده ربیعه پارچه‌لرینک استناد ایده‌بیلمسی ایچون ۵,۵ سانتیم درینلکنده «تله» بولنه‌جقدو . تپه‌لک کرکین طوره‌سی تأمین ایتمک اوزره هزاواندن معمول واچلری پرچ ویطیه ایله بر لشممش چنپر بولنه‌حق ایسده بو چنبرک چیلکدن پاپیلمسی منوعدر .

شاپهنه ک اونشنک ایکی هایته سو مرولی
دوکه ایله ربط ایدیله جکدر .

شاپهه کونشکی : -

- ۱ — ارکان ایچون ، کونشک باروتی چو خه ایله مستور و کناری دوغن تریز ایله چو دلش اولوب هر بر طرفی ایکی ساتیم عرضنده کی میشه پاراغی اشکالنده صیرمه ایله ایشلنمشدرو .
- ۲ — امرا ایچون ؛ او کان کونشکنک عینی ایسده میشه پاراغی بالکز کونشک اولک کنارینه ایشلنمشدرو .
- ۳ — ضابطان ایچون ؛ دوز و رو غندن معمول در .

تفیه : کونشک و سطحه ۵ سانتیم اوله حق واشاغی به ۴۵ درجه میلای بولنے جقدر .

بیاض شاپهه قلیقی : یوللی بیاض پیکدن اولوب تېلک قطرندن ۱,۵ سانتیم فضله بولنے جقدر .
خاکی شاپهه قلیقی : بیاض شاپهنه ک عینی اولوب بالکز خاکی و نکده کی کتندن اعمال اولنور .

شاپهه بچی : بالعموم ضابطان ایچون باروتی چو خه او زویهه صاری صیرمدن ایشلنمش میشه داللری

آرسنه موضوع بیاض چیانک یوقاریسنے صاری صیرمدن ایشلنمش برآی ویلذیزی بولنے جقدرو .

بچک ابعاد خاویه سی : بچک یوسکلکی (ارتفاعی) $60.25 \text{ م}/\text{s}$ و کنیشکی $7.5 \text{ م}/\text{s}$ اوله جقدر .

طلبه شاپهه بچی : صاری صیرمه ایله ایشلنمش برچیا واوزونده آی ویلذیزدن عبارت اولوب ارتفاعی $5.5 \text{ م}/\text{s}$ و کنیشکی ده $3 \text{ م}/\text{s}$ در .

نورسم «قاپوٹ»

نورسم بالکله ضابطانه مخصوصه صدو . اتکاک زمیندن ارتفاعی $35.5 \text{ م}/\text{s}$ اولق اوزره باروتی چو خه دندرو . آلت
دوکه لری قالچه استقامتنی تجاوز ایتمک او زره اوکی چفت صیره و آلتی دوکه لیدرو . $45 \text{ م}/\text{s}$ طولنده دوت دوز
سیاه دوکمی حاوی ییرتاچی ویکپاره دوز ارقائی اولوب مطلوب اولان شکلی ویرمک او زره هرایکی او جنده ایلیکی
بولنان طوقیی ربط ایچون آدملنده $20 \text{ م}/\text{s}$ مسافتمند اولق او زره يلاک هرایکی طرفنه بزر دوکه سی او له جقدرو .
بالکله ضابطان و مهندسانک او موزلو نده اسپالت طافق ایچون خصوصی بارچه لری اوللی در . مچک خارجده طوره بیلسمنی
تامین ایچون صول طرفده وهان قالچه نک او زونده $8 \text{ م}/\text{s}$ طولنده شاقولی بریئتاچی و $5 \text{ م}/\text{s}$ طولنده تقویه بارچه لری
حاوی بولنے جقدرو . ایکی طرفنه پیاقلی افقی برو حیو او له جقدرو . یقهینی ایلیکلکی بیلمک او زره قوچه سی بولنے حق
و چفته دیکیشلی او له جقدرو .

- نوبت قاپوٹی -

باروتی و نکده کی قالین قاشدن قویو و نکلای یوکلی آستارله آستارلا نمش چفت اوکلی و طولی دیز قپا غنك
بر آز اوستنه قدو کان قاپو طدو . آرقه سنده $35 \text{ م}/\text{s}$ طولنده ییرتاچی و $5.7 \text{ م}/\text{s}$ سانتیم دریشکنده یقه سنک آلتندہ
عند الایچاب یقه قالقیک ایکن ایلیکلکمک او زره مرتب بر پارچه سی واردو . بش دوکمی اولوب ، دردی ایلیکله نید .

دیکرلری یه نک آلتندە قالىرا . صول طرفە وايچەدە كوكىشك استقامىتىنده بىر طيش طرفە قالىه اوزىزىنە قىاقلى يېرىنى
جىبى واردە . اوموزلۇرنە ئاسپالتارى طافقى ايجون مخصوص پاچىلرى واردە . مېچى آسىق ايجون نورىمىدە اولدىنى
كېيى بىرىتىماجى واردە .

تىنە : — ضابطانڭ نوبت قاپو ئەنك اكسىسى اختىارى اولوب مكتىب بىحرىيە طلبەمى ايجون محبوبىدر .

غامسلە

عموم ضابطان ايجون باروقى زىكىدە دورىيىك يېھلى و قوللى اولوب ارتقاىي دىزدىن ٦ سانقىم آشانىيە قىدردر .
ايلىكىنلىكى زمان كورۇنەمك اوزىزە كىيزلى سياه دوت دوكەلى رغان سىستەتىنە اولان قوللىرىنىڭ نەياتلىرنە
س/م مسافەدە ٩ س/م طولىنىڭ كى باوجەلر اىلە عندالا يېخاب قوللار ايلىكىن بىلەكىدەدر .

پله رىن

پله رىنلر طولى سىرە طولىنىن اوزۇن اويماق اوزۇر كىيزلى ايلىكەن سياه بىش دوكەسى واردە . يەقسە علامت
فارقه طاقىلماز . پله رىنلر قىرددە دىكىزىدە ١، ٢، ٣، ٨ نومرسلى ئىلسەلر كىيدىكى اوقاتىدە وياڭىزىدە سېپتىلىلى ورطوبتىلى
هوالىدە بىاض وسياه ئىلسەي لاپسا فلكلە وموتور وستىبو طىرەد وبرىخە كىيدىكى زمانلاردى ئىلسەي مخافظە ايجون
كىلۇر . پله رىن ١، ٢، ٣، ٨ نومرسلى ئىلسەلردىن ماعدا ملبوساتانە كىلەرلە قىرمىيە چىقىلەش ايسە وسائطىڭ اىچنە تۈرك
اولۇر .

كىيىجى غامسلەسى

كىيىجىلر كىيدىكى سياه پاولاق غامسلە اولوب آىرۇچە كەندىسىنە مخصوص باشلىق «صاواوه ستر» واردە .

كەيتىر

اوزىزىنە درت مەتافىيون اىلە صىرىمدىن دوبلىن باغ و طوقىيە حاوى پاولاق اولوب ارتقاىي ٢٥,٠ س/م دو .
تىنە — كەيتىر ؛ آمر ضابطىك رائىلە چامورلى و ياغمورلى هوالىدە سياه جا كەت طاقىي اىلە و بىاض ئىلسە اىلە
قرەيە عىسکر اخراجىنە كىلۇر .

بىيون باغى

سياه اىيىكىن و ياستىندىن يېلىلۇر . سىرە، سياه و بىاض جا كەت طاقىلىيە كىيىجى باغى ، صالون جاكتلىيە فيونقە باغى
اىلە باغانلا ئەقدەر .

تىنە — بىاض جا كەت اىلە بىيون باغى طاقىلىمىسى ايجون آمر ضابطىك امر ويرمى لازىمەر و او زمان اوست
دو كە ايلىكەنلىكىمە جىكىدر .

بىيون آرتقاىسى

دوز بىاض و زىكىدە اولوب قاشق جنسى اختىارىدە .

الدون

دوز بىاض و دوز قىھۋە رىنلى كودىيى دن اويمق اوزىزە اىلە نوعدە . بىر كەن ئىسپۇرمە ، بالو و كوجىك ئىسپۇرمە

ايله بياض الديون كيلمسي مجورى اولوب ٥ ، ٩ نومرولى البسلدن ماعدا البسه اكتسا او لندىنى زمانلرده الديون
كيلمسي ايجاب ايدييورسە بياض اوللى در .

قهوه ونلى الديون : — ٠ نومرولى البسه ده ٩ نومرولى البسەنك ١١ ، ١٢ ، ١٣ ايله اواه او لنان احوالنده
قهوه ونلى الديون اكتسا ايديلە جىكى كې صوق هوالرده بياض يوكدن اورمه الديون
كيله بيلير ٩ نومرولى البسه ايله الديون كيلمسي ايجاب ايتدىكى تقدىرده اشبو ٩ نومرولى
البسەنك ١ دن ١١ ئه قدر اواه او لنان احوالنده بياض الديون كيله جىكدو .

فوطين واسقارپىنلر

چكمه روغن فوطين : چكمه اولوب روغندن يكپاره و ماسقاريتە سز اولە جىدو .
وەليقتوں فوطين : روغندن قونخى پانطالونك اىچىنە كېرە بىلە جىك دو جىدە دار و قىصە اولوب يكپاره و ماسقاريتە سز
قىصە چىزمەدو .

سياه باغلى فوطين : سياه ويدالادن اولوب باغلى و ماسقاريتە سز اولە جىدو .

سياه اسقارپىن : « د د د »

بياض اسقارپىن : بياض كتن ويا كودرە دن باغلى و ماسقاريتە سز اولە جىدو .

آتىدەكى جدول نكى احوالدە نە جنس فوطينلر كىلە جىكى كوسىرۇ : —

بياض پانطالون	سياه پانطالون	البسە
فنا هوالرده قره دە	كىدە و مساعد هوالرده قره دە	فنا هوالرده قره دە
روغن فوطين	بياض اسقارپىن	روغن فوطين
روغن فوطين و ياخود باغلى فوطين	بياض اسقارپىن	روغن فوطين
روغن فوطين ، باغلى فوطين	بياض اسقارپىن قره يە عسکر	روغن فوطين ياخود باغلى فوطين
روغن فوطين ، باغلى فوطين	آخر اجنده باغلى فوطين	روغن فوطين ، باغلى فوطين
وياخود سياه اسقارپىن فقط	آخر اجنده باغلى فوطين	وياخود سياه اسقارپىن فقط
قرە يە عسکر . آخر اجنده	قرە يە عسکر . آخر اجنده	قرە يە عسکر . آخر اجنده
باغلى فوطين	باغلى فوطين	باغلى فوطين
روغن فوطين	استقارپىن	روغن فوطين
روغن فوطين ، باغلى فوطين	استقارپىن	روغن فوطين
سياه اسقارپىن قره يە عسکر	عسکر اخر اجنده باغلى فوطين	روغن فوطين ، باغلى فوطين
آخر اجنده باغلى فوطين	عسکر اخر اجنده باغلى فوطين	روغن فوطين
—	—	بياض بىولەصالون البسەسى
—	—	روغن فوطين ، باصيه اسقارپىن
—	—	بياض كوجەلەصالون البسەسى
—	—	نېھىيە — روغن فوطين كىلە يكى زمانلرده وەليقتوں فوطين كىلە بىلير .

چورابلر

علی العموم دوز سیاه اولوب بیاض اسقارپین کیلیدیکی زمان بیاض چوراب کیله بیله جکدر .

کومسلکلر

کومسلکلر ؛ دوز بیاض کتندن معمول اولوب ، کوکسی یوشاق فقط قوللقلر سرت اولهرق ، هر البسه ایله کیله بیله . آنجق کرک بیاض و کرکسہ سیاه صالحون یملکارینک کیلیدیکی زمانلرده کومسلکلک کوکی قولهلى اوله جقدرو .

یقه لقلر

یقه لقلر ؛ دوز بیاض کتندن معمول اولوب یوشاق دوبله ، قولهلى دوبله و دوز او جلری قیوریق قولهلى یقه لقلردن عبارتدو . [٤٠٣، ١] نومرولى البسه لرده قولهلى دوبله یقه لقلر ، [٦٠٢، ٧٠٦] نومرولى البسه لرده دوز او جلری قیوریق قولهلى یقه لقلر ، [٩، ٥] نومرولى البسه لرده یوشاق و با قولهلى دوبله یقه لقلر قوللائیله جقدرو .

تزینات ؛ ساعت کوستکاری ، مداریوندر ، قراوات ایکنھلری کی مزینات طاقیلمیه جقدرو .

باروتی و نیکدە کی البسه لرک قاشلری

قاشلرک طوقلۇ اقایم ایله تبدل ایدر ایسەدە ، قاشلر ھىچ بىر زمان ایپك کې پاولاق بىر و نیکدە او لیله جقدرو . صفوچ هوالرده نسبتاً دها قالىنچە بر قاش کیله بیله جکدر . خصوصىلە جاکت طاقلۇینك قاشلری معمولات داخلیدن او له جقدرو .

خاکى و نیکلی البسه طاقى

خاکى و نیکلی البسلر ؛ موافق مستحکمه و ساحل بطارى ھىنده مستخدم ضابطان طرفىدن اکسا او له جقدرو . خاکى و نیکلی البسلرده و تې علامت قارقەلری : -

باروتی و نیکلی البسلرده کی علاماتك عىنى ايس- ۵۵ ده صىرىمەلى شىرىد يېرىنە خاکى شىرىد دېكىلە جك و کوکرە ضابطانى شىرىدلر آۋەسىدە سیاه چوخە بولنديرمۇب خاکى و نیکلی قاش کوورىنە جکدر . خاکى و نیکلی البسلرده صنوف مختلفە علامت قارقەلری : -

خاکى و نیکلی البسه اکسا ايدىن صنوف مختلفە ضابطانڭ قوللارنده کی علامت قارقەلر ، سیاه البسلرده کی و نیکاراك عىنى او له جقدرو .

خاکى جاکت ؛ خاکى شياق و ياخود کتندن آچىق یقهلى و تك او كىلىدرو . بلدىن يوقارى او لان قسم سربىست و بر آز بولجە اولوب بل قىمىي وجوده يايىشە جق وجېلەدر . بل قىسىمندە ٠،٧ س/م کىنىشلە كىندى قاشىندىن يېپارە او لهرق دېكىلمىش بىر كىر موجود اولوب آوقەدە تام و سسطە كىرك آلتىن اعتاباً بىر ئىماج وازدرو . كىرك آلتىن اعتاباً اتكى دىرىنلىكى ١،٧٥ متره ارتقاعىنده کى بىرىمەسە ايجون ٣٣ ساتىم اولوب ارتقاعىك تىحولى ئىسبىتىنە

تبدل ایدو . کوکسیک هر ایکی طرفده اولوقلی برد جیبی اولوب ، کنیشلکی ۱۶,۵ ، درینلکی ۱۹ و اولوقلک (باستو) کنیشلکی ده ۵,۲۵ سانتیم درو . اوچ کوشلی اولان جیب پیاپلری دوینلکی ۵,۲۵ س/م و کنیشلکی ۱۶,۵ س/م دو . کمرک آلتندہ وایکی یانندہ ایکی کوروکلی جیبی اولوب ، اوست قسمنک کنیشلکی ۲۶,۵ س/م آلت قسمنک کنیشلکی ده ۲۶,۵ س/م و درینلکی ده ۲۰,۲۵ سانتیم درو . جیب پیاغی کمرک آلتنه دیکیلمش اولوب ، پیاغلک دوینلکی ۸,۵ و کنیشلکی ۲۷,۵ س/م درو . جیب او اصورو قله دیکیلمی دوکد ، جیب قوللانی مدینی زمان اوست آغزی کنیشلکی ملی دو . صاغ طرفده کمرک اوستندہ براوفق بیلت جیبی واردو . جاکتک ایچ طرفده ساعت جیبی و قوردونی طاقف اوزره قیشدن معمول بر قوچھسی واردو . اوکی درت بیوک دوکملى اولوب ، دوکمک بردانه سی بل کمیرنک همان آلتندہ درو . آستاوی کندی و نکنہ ویا کندینه یهین بر قاتدن اولملی در . قوللرندہ رتبه علامت فارقه شریدلری دیکیلمش بولنلی در .
تئیه : - خا کی البسه طافقی ؛ ۵ ، ۹ نومرو لی البسلرک یرینه قیمدو . خا کی البسه دوکمکلری ۲ نومرو لی بحریه دوکمکسیدر .

موقع مستحکم ضابطانی نوبت قاوه طی

بوز دنکلی قاشدن اولوب ، سیاه واردیا قاوه طی او صافدددر . دوکمکلری ۱ نومرو لی بحریه دوکمکسیدر .

موقع مستحکم ضابطانی شاپقەسی

شاپقە : سیاه البسه ده کی شاپقەنک عینی اولوب يالکز اوژوینه خا کی برقلیف کېییله جىقدرو .

پانطالونلر : خا کی قاشدن اولوب بارو قی پانطالوننک عینی در . « کیلوت » خا کی قیتالای قاشدندر .

کوملکلار : خا کی ونکندن اولله جىقدرو .

یقه لقلر : یموشاق و خا کی ونکندن اولله جىقدرو .

بويون باغی : خا کی ونکندن اولله جىقدرو .

فوظین : قهوه ونکی باغلى و ماسقاویته سىز اولله جىقدرو .

کدیتر : قهوه ونکلی اولله جىقدرو و کیلوت پانطالونله کیلله جىكىنلن طولى ، دیز پیاپلرینک آلتندە اوژون اولله جىقدرو .

خا کی دولاق ویا قهوه ونکی چىزمه کىلىمى اختياريدو .

خا کی البسيه مخصوص کر : ایام عادىدە ، تعلیملرده و نوبتلرده قوللانیله جق اولان کر ، بش سانتیم عرضىدە

قهوه ونکی کوسىلەدن ، طوقسى چقته دىشلى اولله جىقدرو . بو کا ایکی بىچ سانتیم کنیشلەنەدە صاغدن صولە چەجىك

بر آصقى قايىشى طاپىلە جق و بوقىش صول اوک و آرقەدن کمرە بىر حلقە ايله باغانە جىقدرو . طوقە پىنجىن اولله جىقدز .

باستون

باستون : ایام تعطىلە و ایام عادىدەنک مساعى زمانلىرىنک خارجىنده تئزه مقصدىلە كىزىليركىن طاشىنەمەی احتيايدو

بوزماڭلرک خارجىنده يعنى مساعى زمانلىرنده سفانن و مواقعه باستون ايمە كەنەمن .

باستون : صايى اكىرى ، اوچىنده قطرى ۱۸ م'م ، يوقاۋىسى ۲۵ م'م در . طىبىي ، قويو قهوه ونکنەدە کى آغاچدىن

ممۇول وزىيتدىن غارى بولنە جىقدرو .

- ۱۴۱ -

امام افدييلرک البسلوی : ضابطان سیاه البسه کىدىكى زمانلىرده چوخەدن ، بياض البسه کىدىكى زمانلىرده سیاه صوقدىن معمول لاطه ايله سیاه يىلاڭ و پانطالوندن عباودىر . ضابطان ۵ و ۹ نومرو لی البسلرک اكسا ايتىدكارلى

زمانلرده آمّه بیاض کوملاک ، یقه‌لاق ، و سیاه قراوات و دیکر البسلرک اکتساسنده بیاض کوملاک ، یقه‌لاق و سیاه قراوات طاقه‌جقلردو . ضابطان روغن چکمه و دلینقون فوطنین اکسا ایده جکلری زمانلرده امام افديبلرده روغن چکمه فوطنین کیمه جکلردو .

آمّه سرپوشی : عصبه‌سی اون ساتیم او قاعنده واوست قطعی آلت قطرندن بر ساتیمته اصغر اولان سیاه چو خدن معمول بر سرپوشدو .

آمّه صاوینی : سرپوشک او زرینه صاویلان و طولی اوج متروی تجاوز آمّه‌ین دوز بیاض تو اندن عبارتدر .
تنیه : — الان مختلفه‌ده صاویقلر ایله چویدلی بیاض صاویق صاویلیمه جقدو .

آمّه و ته علامتی : آمّه صنفی لاطه‌ستک قولرینه و ته‌لرخی کوسترر علامت فارقه‌لری طاقه‌جقلردو . امام ثالث : ملازم امام ثانی : یوزباشی ، امام اول : قدمی یوزباشی و دونما مفتیسی افديبلرده بیکباشی شریدنی طاقه‌جقلردو . موقع مستحکمه‌ده بولنان آمّه کندیلرینه مخصوص البسیه‌یی خاکی و نکده اوله‌رق اکسا ایده جکلردر .

آتشه نوال و یاوران قوردونلری

قوردون : ۶,۵ م/م قطرنده صاوی صیرمه قایطاندن معمول ایکی دوبلین ایله ۱۸ م/م کنیشلکنده ۶,۵ م/م لک صیرمه قایطانلردن صاج اورکوسی طرزنده اوریان مختلف طولده ایکی عدد بورمه دوبلیندن عبارتدر . دوبلینلری اوموز باشه و بطر ایتك او زرده ۳۷ م/م کنیشلکنده صاوی صیرمه شریدن معمول و بطيه قولانلیور . دوبلینلرک دیکر نهایتی ، صاغ طرف اوست دوکمه و بطر ایدیلیر . بورمه‌یی صیرمه‌نک اوست دوبلینی قیصه و آلت دوبلینی قولنوق آلتندن کچمی ایچون او زون پاییلمشد . اینجه قایطانلرده ، ایکی عدد اولوب بریسی کوسی اوستنده قیصه اولوب ، او موزدن اوست دوکمه قدو دوبلین اوله‌رق امتداد ایدر . دیکری او موزده‌کی و بطيه خصوصنده قولانلیان صیرمه شریدن بدأ ایله ، آرقه‌دن دوغری قولنوق آلتندن طولا شرق یوقاری و کوکسک او زرنده بولنان اینجه قایطاندن طولا شرق بتکرار عین طریقه آوقه‌دن او موز باشنده‌کی صاوی صیرمه شریده و بطر ایدیلور . بورمه اورکولینک نهایت بولدینی ، کوکس او زرنده‌کی نقطه‌ده ، هر ایکی اورکودن بر مقدار او زون بر ایلان ایکی اینجه قایطانک او جلرینه بر قلملاک تعليق اولنور .

نورسم و قاپو طلر او زرینه و (۱۱، ۱۰، ۷، ۶) نومروی البسلر اکسا اولندینی زمانلرده قوردون تعليق ایدلنز .

امر ضابطانه مخصوص جاکت قوردونی

۶,۵ م/م قطرنده کی صاوی صیرمه قایطاندن اولوب ، او موز او زوندن بدأ ایله قولنوق آلتندن اوج دفعه طولا شرق تکرار او موز باشه کلک او زرده ترتیب او لنشدر . او موز باشنده قوردونک تعليق ۳۷ م/م کنیشلکنده صاوی صیرمه شریدن معمول بر و بطيه بولنه جقدر .

۱ — امر ضابطانی: جاکت قوردونی بالکز ۵ و ۹ نومروی البسلرله تعليق ایدوب (۱، ۲، ۳، ۴، ۸، ۱۱) نومروی البسلر ایله یاورانه مخصوص قوردونی تعليق ایده جکلردو .

۲ — نورسم و قاپو طلر او زرینه و (۱۱، ۱۰، ۷، ۶) نومروی البسلر اکسا اولندینی اشناهه قوردون تعليق ایدلنز ،

تنیه : بالعموم قوردونلر صاغ طرفه تعليق اولنه جقدر .

شایقہ

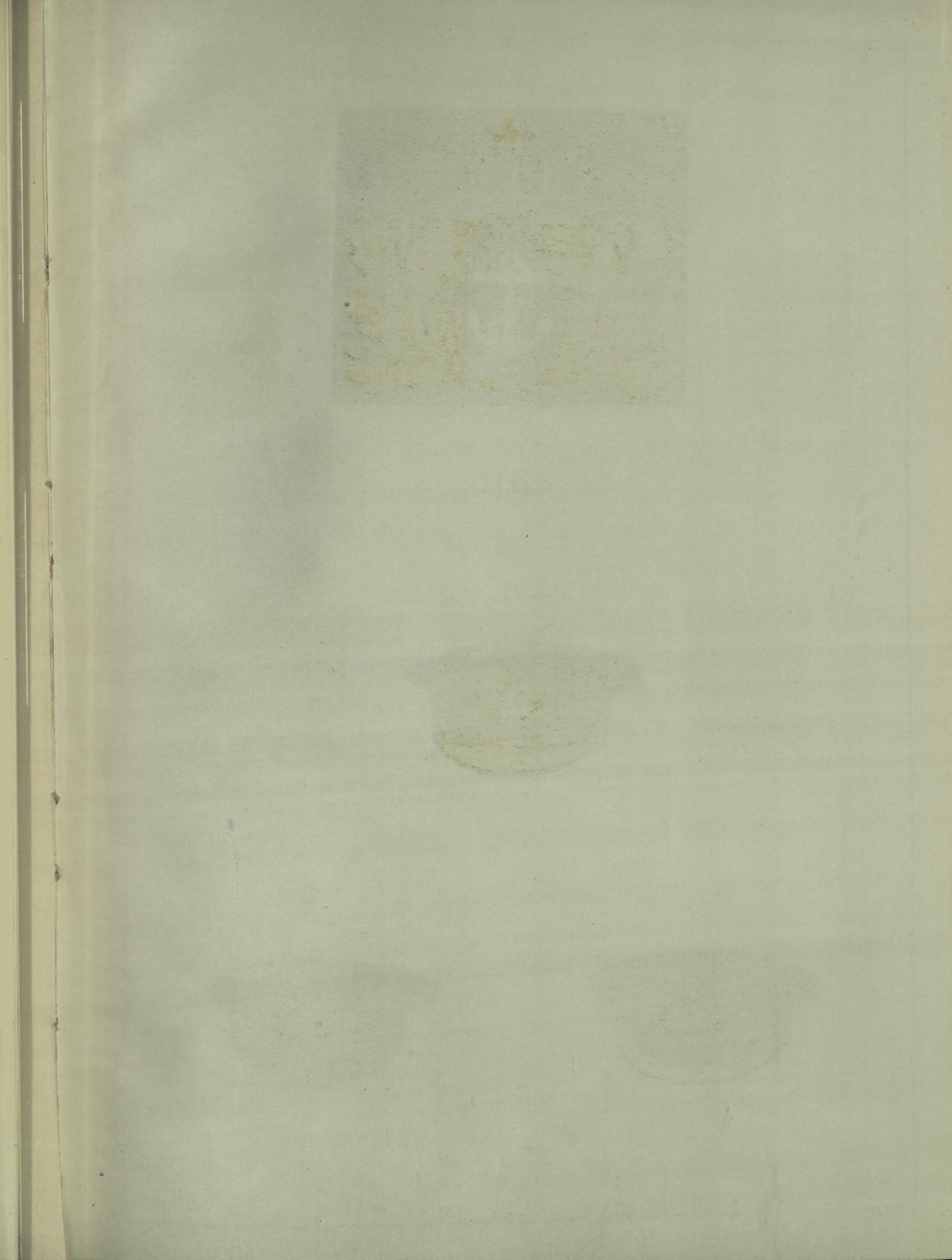
آرکانٹ

أعرا

ضابطات

قول علامت فارقه لری

آرکان

سید

* نجف فریز

فریز

لوا

أُخْرَا

سید آزادی

قائمقام

بیکش

ضایعات

ذملي بوزيانى

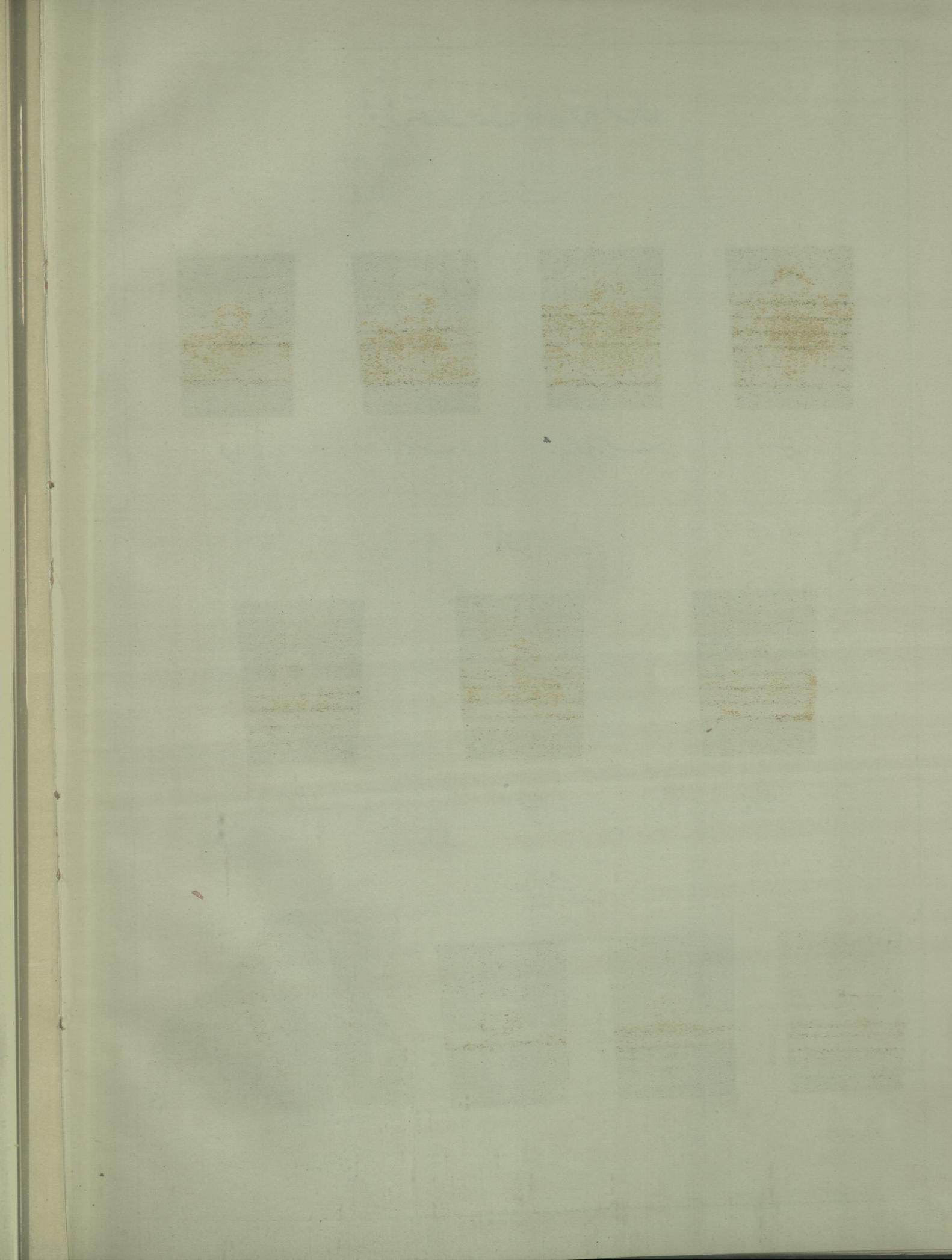
بوزيانى

صلزم

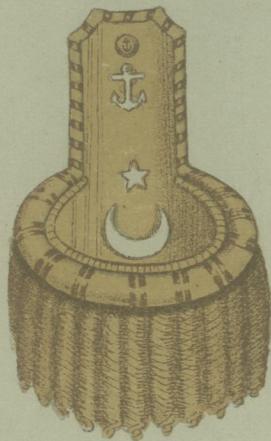

سرپر [صلزم نافى]

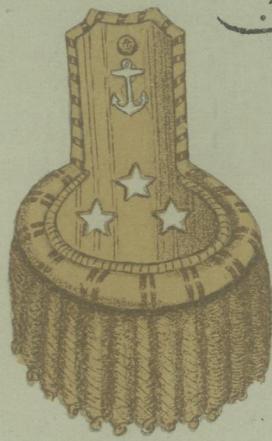

آپول

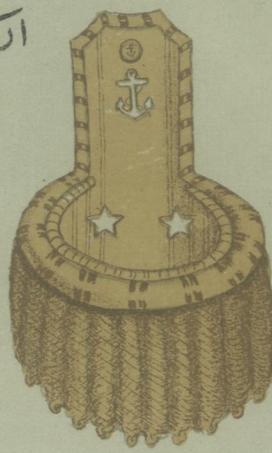
ارکان

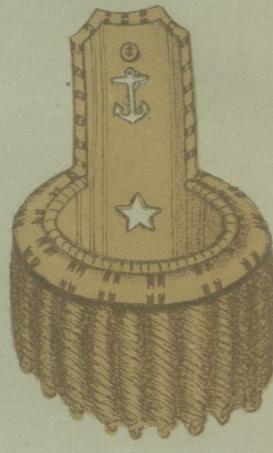
سید

بیجنوئیز

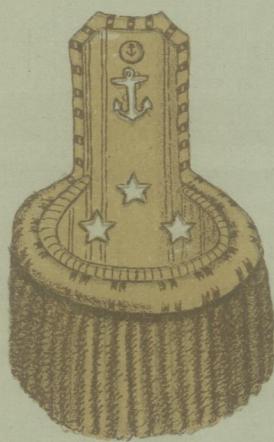

فسر

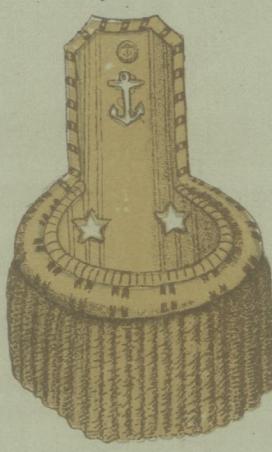

لو

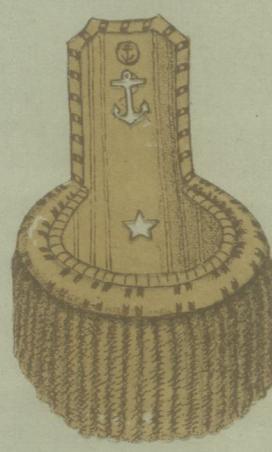
اقرا

میراول

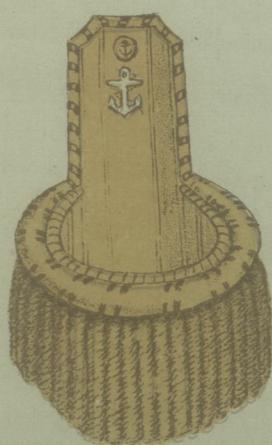

فاسخما

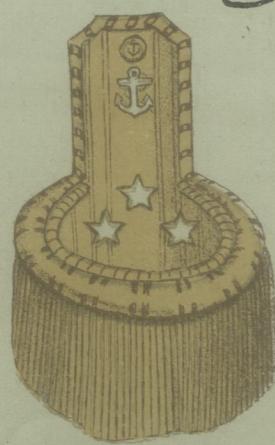

بیباشی

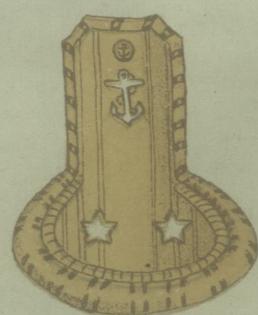
ضایطان

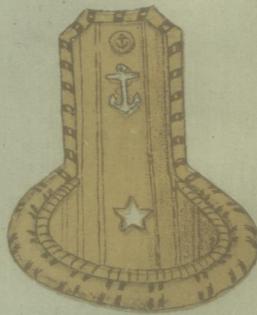
فرمانی بوزباشی

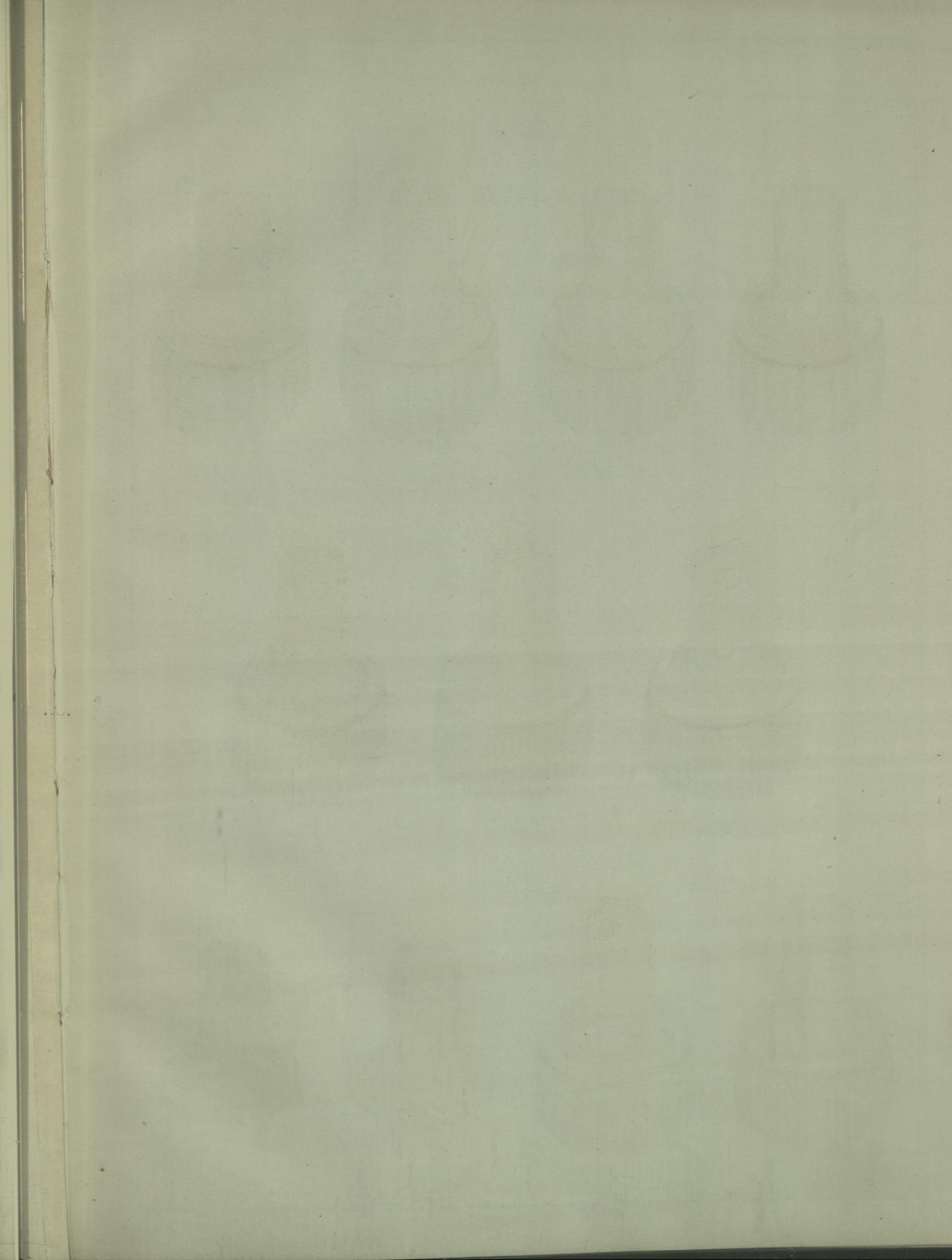
بوزباشی

مدزم

ہنس (مدزم ناف)

اسالت
آرگان

سید

بِعْجَنْدِيَّة

فَرِيف

لَا

أُخْرَا

مَدَارَى

قَامْقَام

بِيَاه

ضَابِطَات

دَارْسِلِي يُوزْ بَاشِي

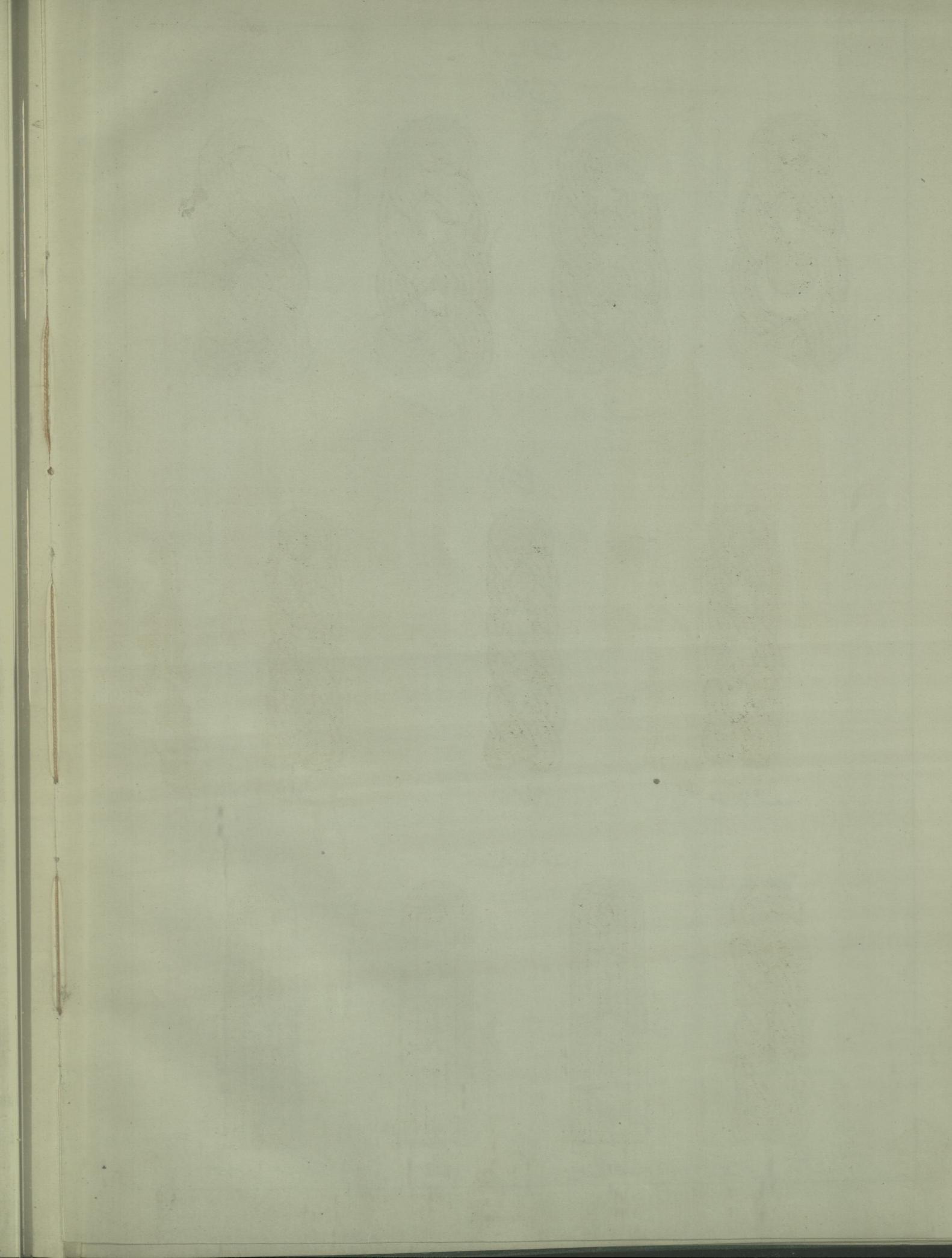
يُوزْ بَاشِي

سَلازِم

مَارْذِمْ [مَارْذِمْ نَافِيز]

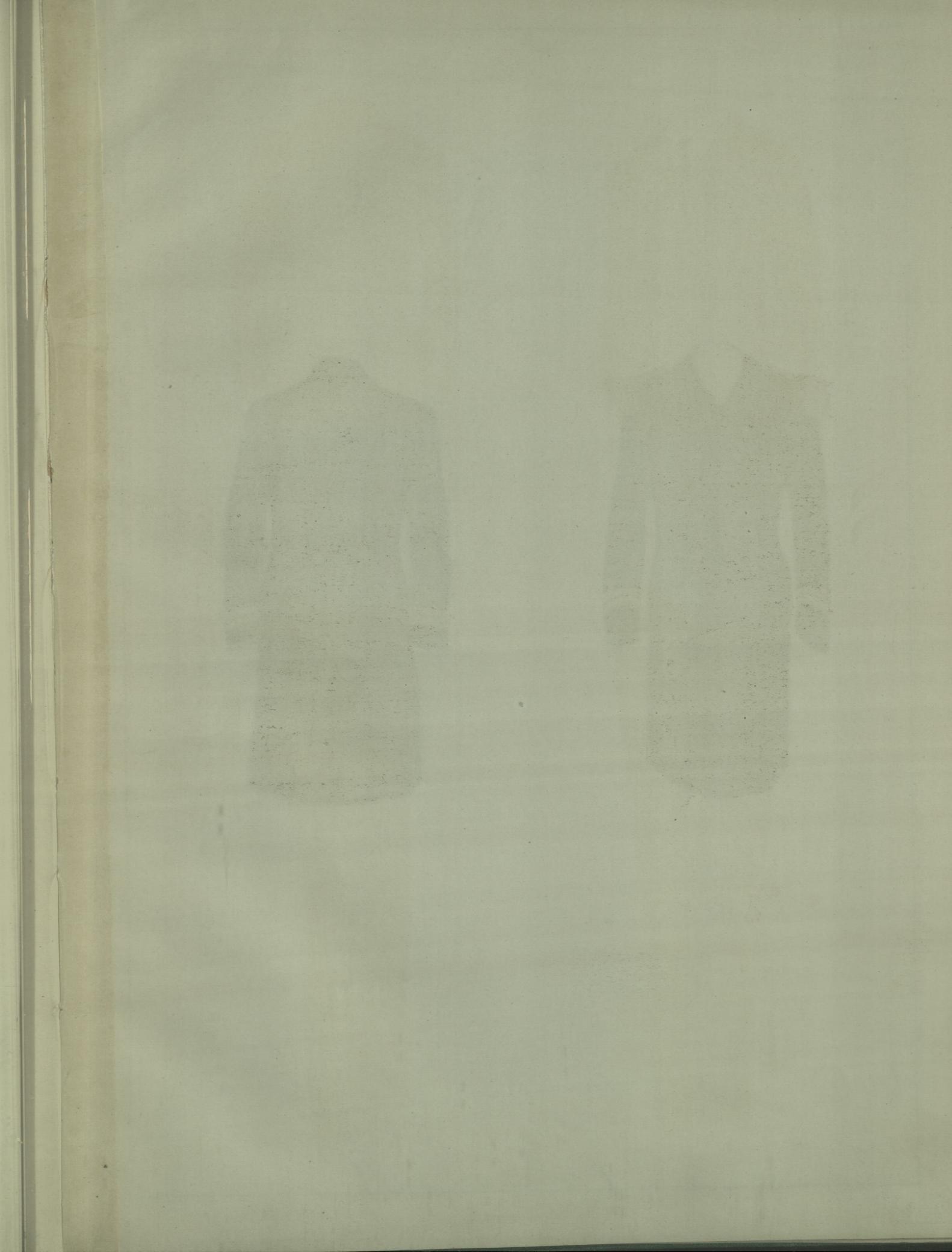

ستره

ادکان کور دنسه
(آبرنلی)

آرفدن کور دنسه
(آبرنلی)

جاکت

اوْكَدَنْ كُورِنْسَه

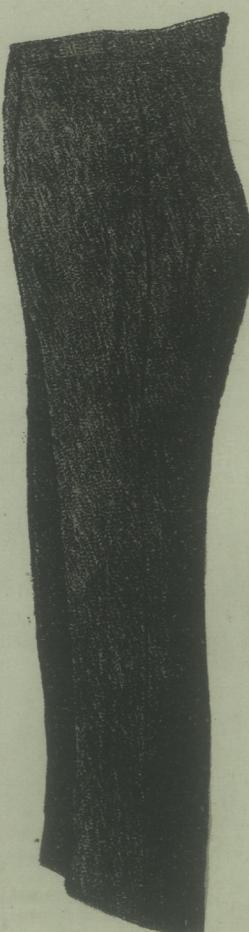

آرْقَدَنْ كُورِنْسَه

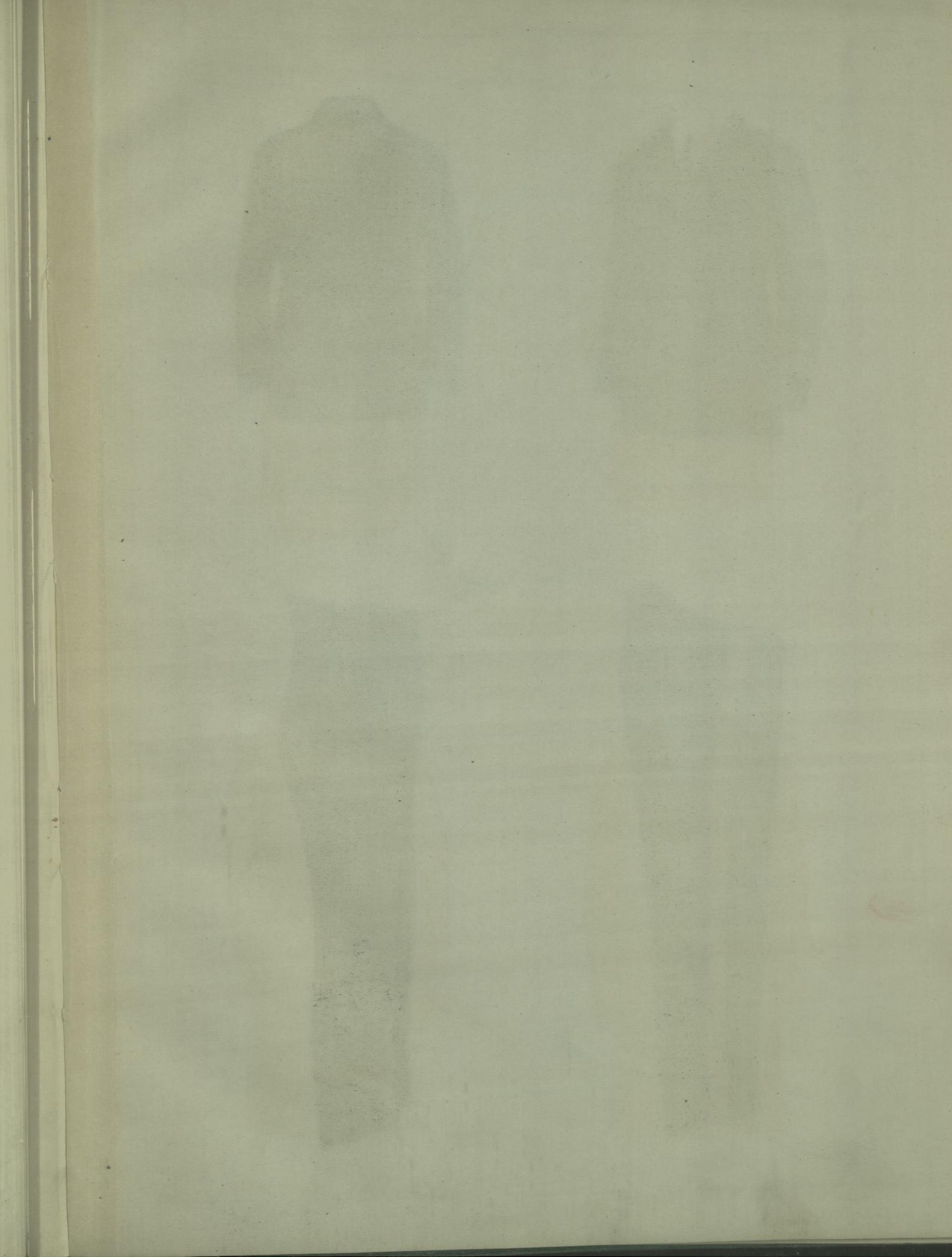
پِيَاَهْ پَانْطَالُونْ

صِيدِهِ طَلِي

دوَز

نۇڭىنىم

اوجىن كورۇسە

آرفەرەن كورۇسە

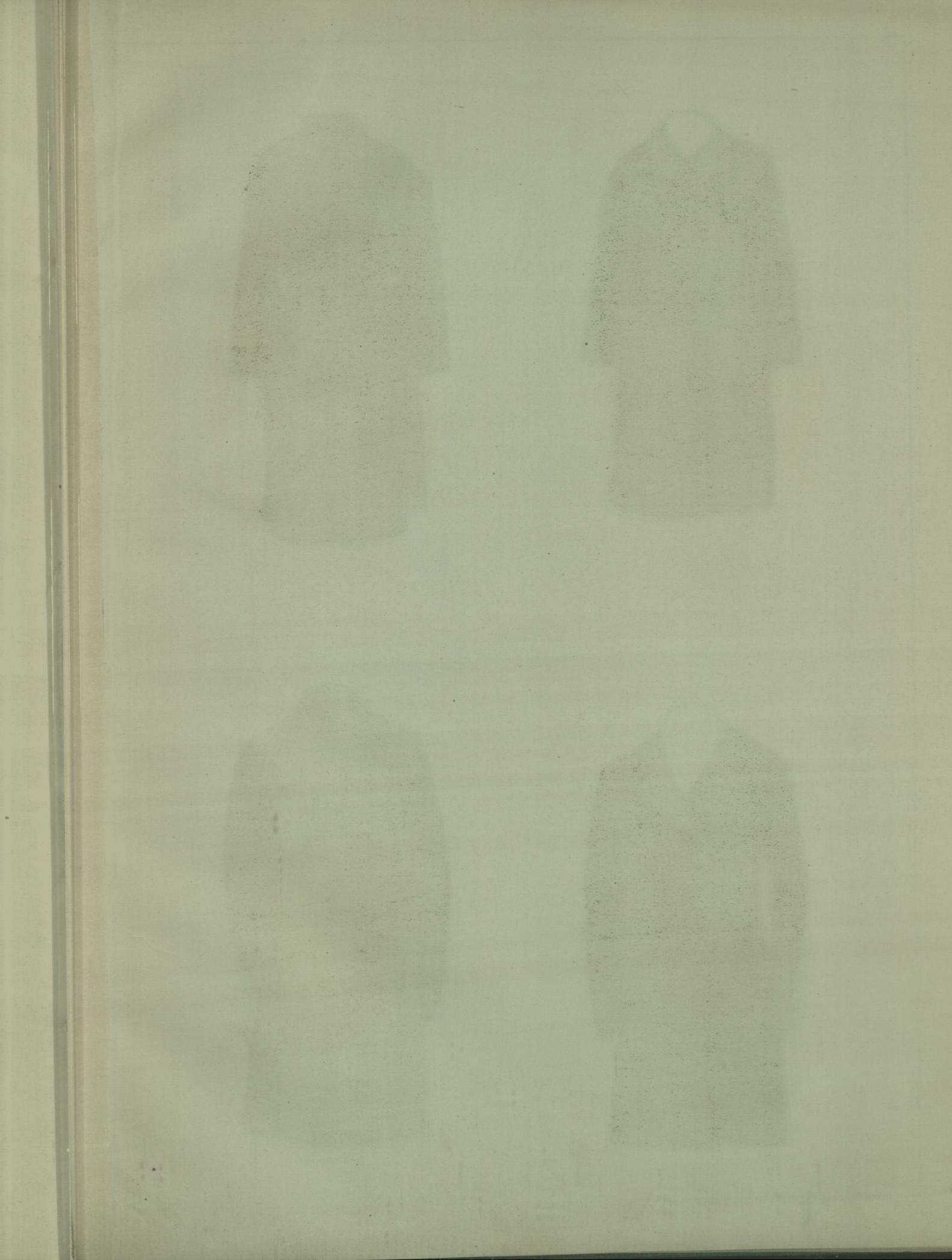
نۇڭىت قاپۇچى

اوجىن كورۇسە

آرفەرەن كورۇسە

سیاه صالون جاکت

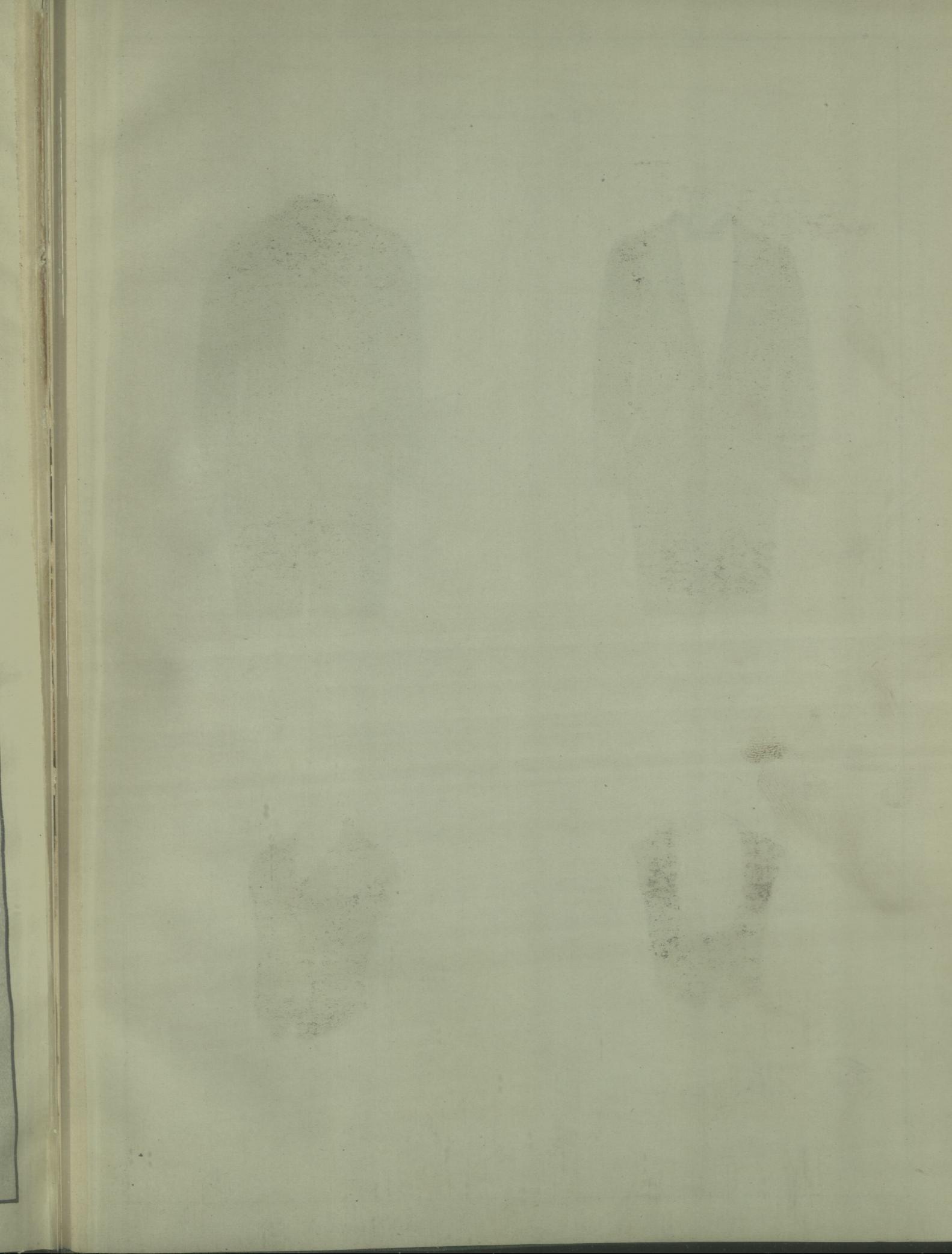
اوڭىز ئورۇن سەھىھ
(آپۇلتسىن)

آرقى دەن ئورۇن سەھىھ
(آپۇلتسلى)

سیاه صالون يىلكى

سیاه يىلك

بیاض پانٹالون

بیاض جاکت

اوکن کور دنیسه

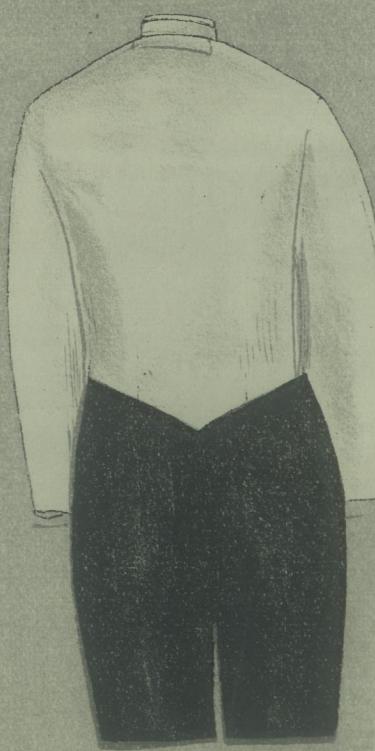
آرقه دن کور دنیسه

بیاض صالحون جاکتى

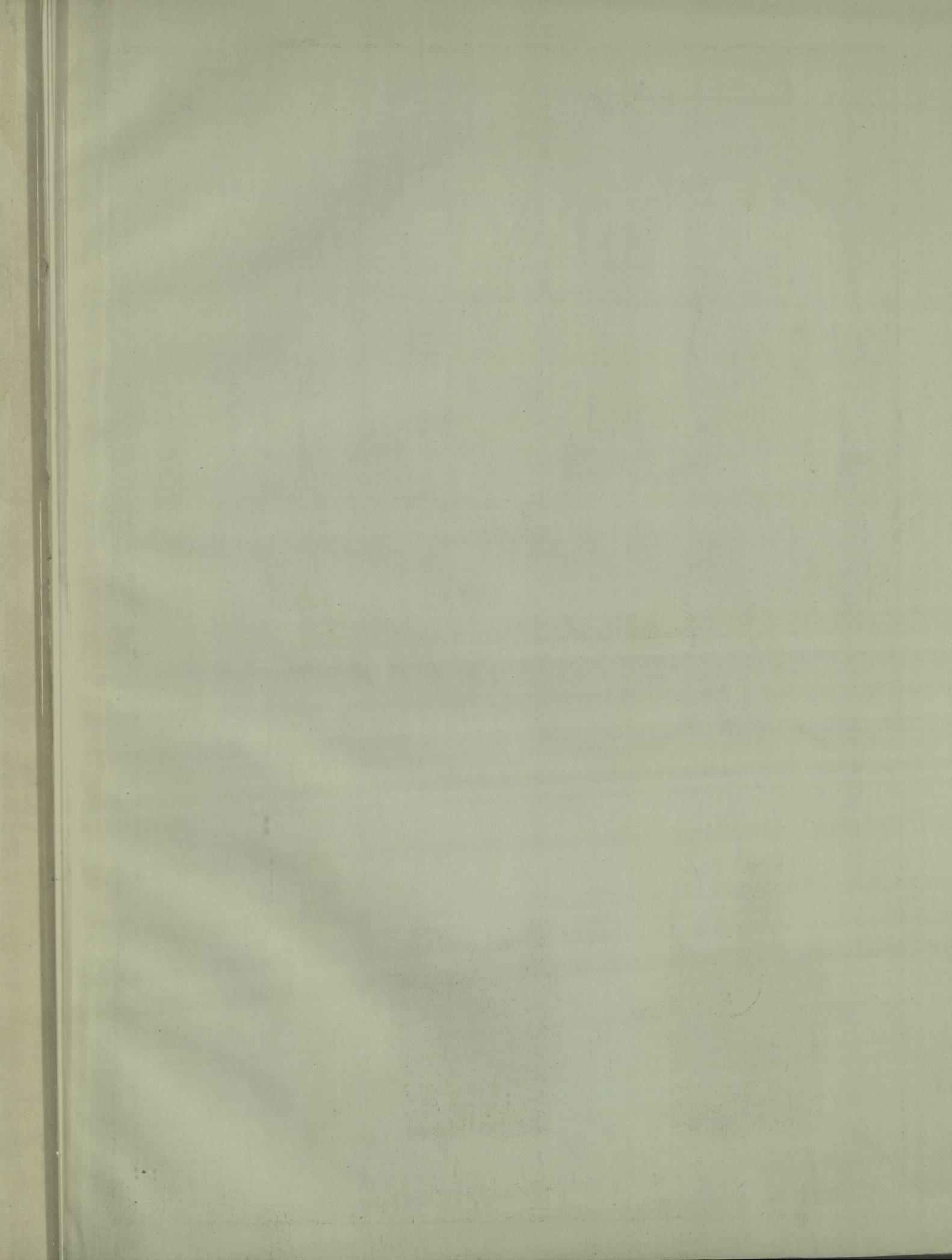
اوکن کور دنیسه

آرقه دن کور دنیسه

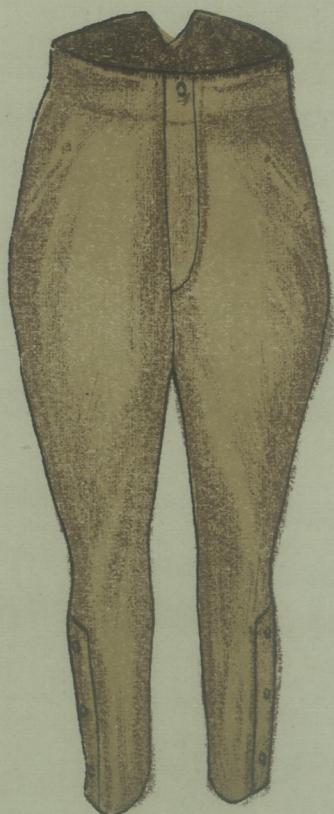
بیاض صالحون یلکى

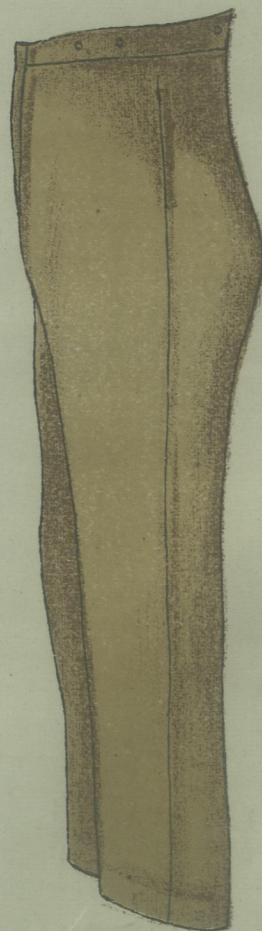

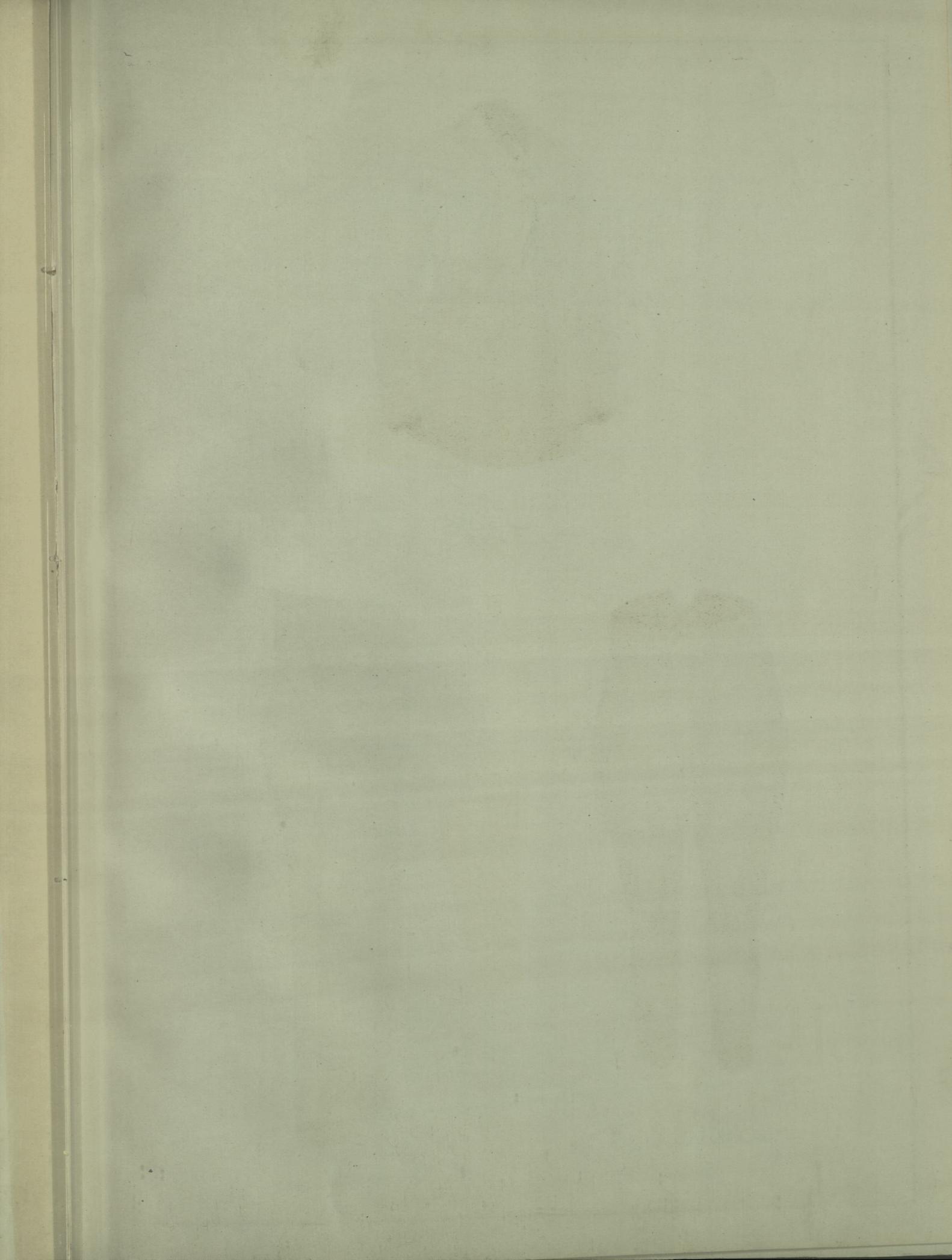
خاکی جاکت

خاکی کیلر ت بانٹن طالورت

خاکی بانٹن طالورت

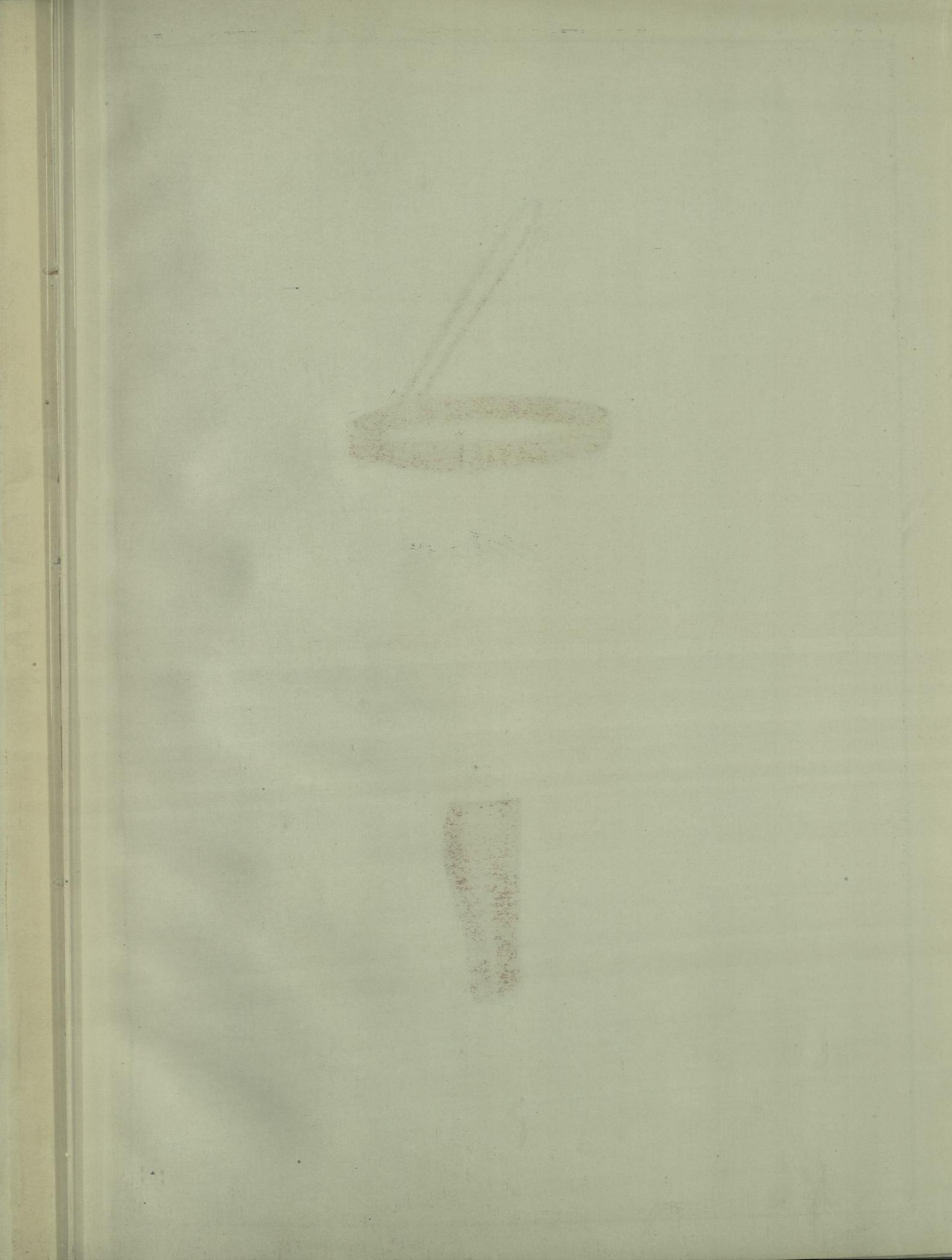

خاتم ابسر بخصوص کر

گله نبر

اُمّه سپری شی دلاطہ سی

۴۰۶

and - in opinion in
- ion and of
- on the w^o g^o n

کچھی غاصلہ سی باللغہ

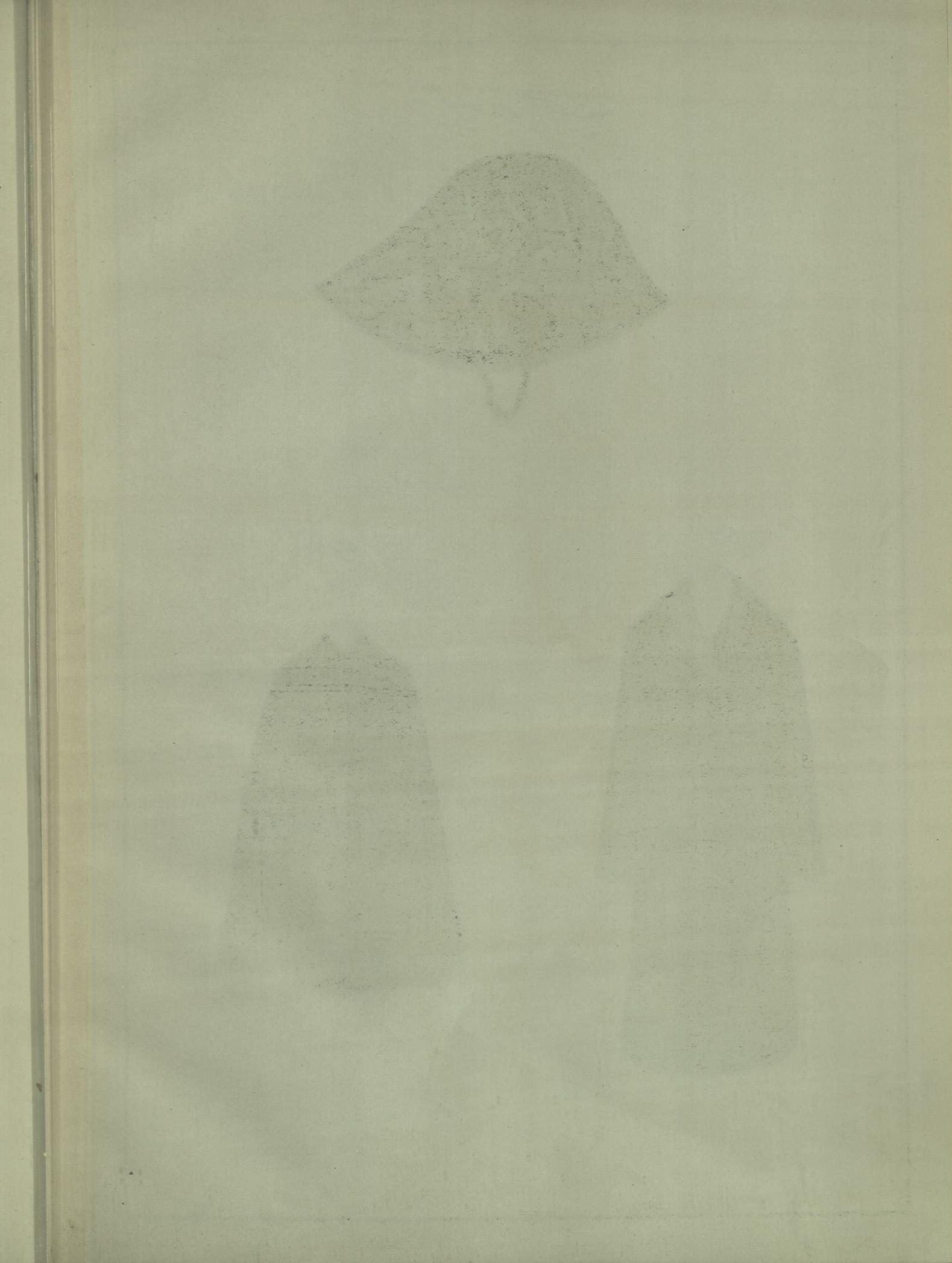

غاصلہ

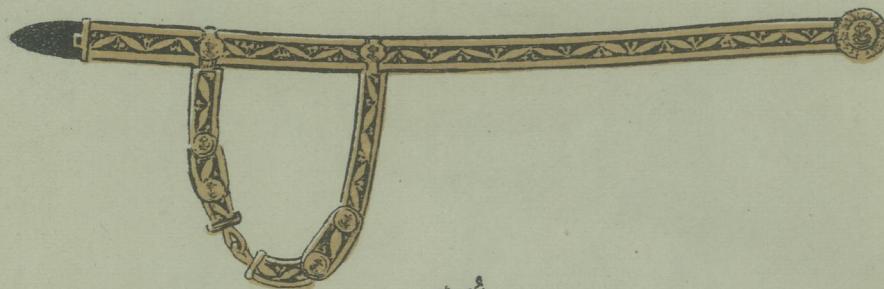
بلہ رین

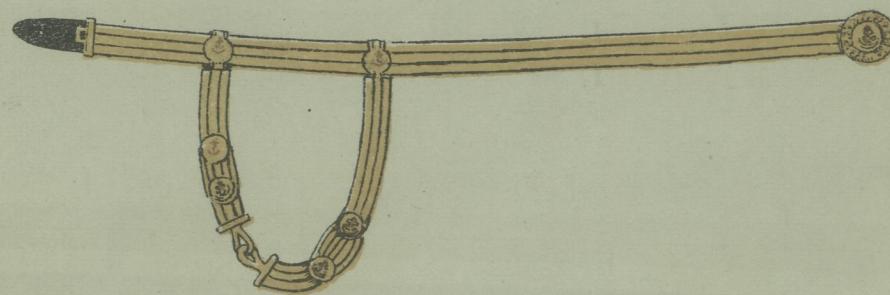

صیرمه لکر

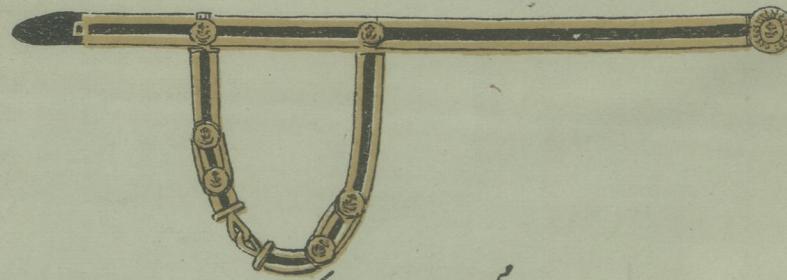
آرکات

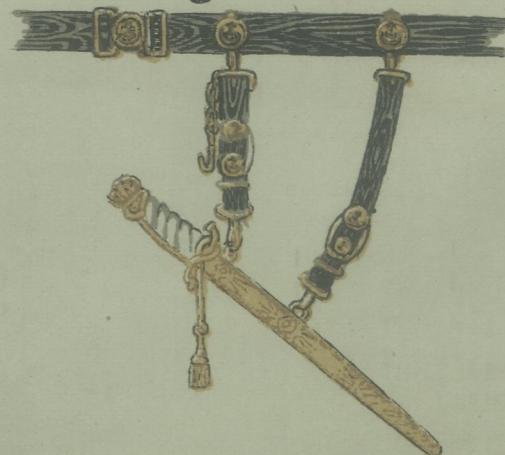
أعرا

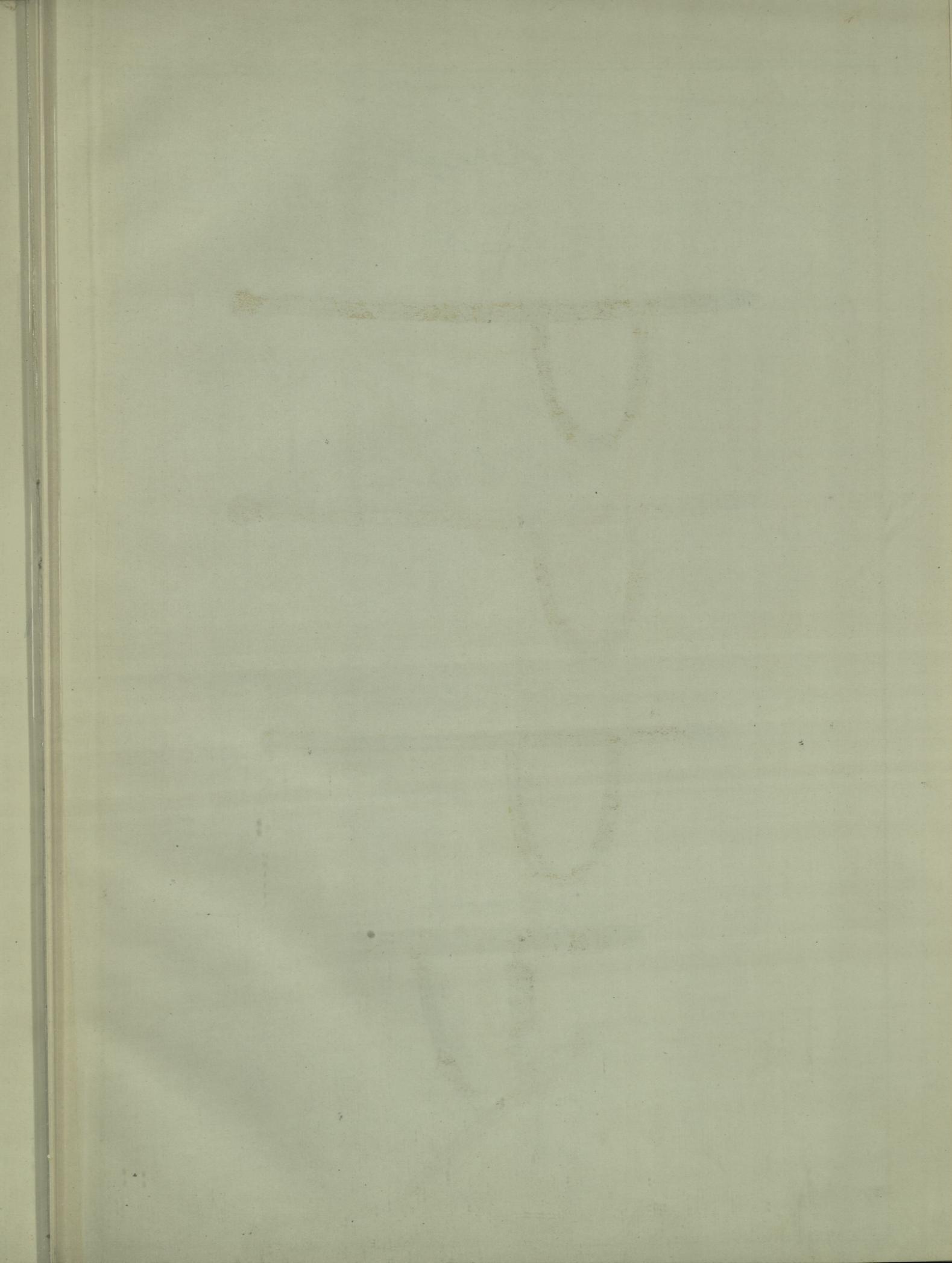

ضابطان

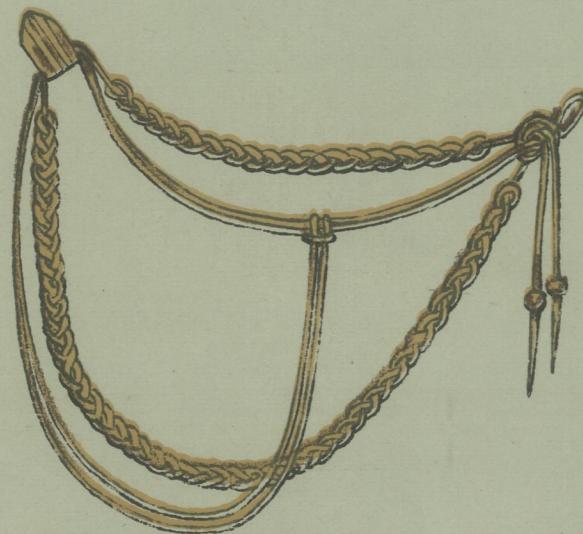

شدر صیرمه مزج فری

آئه نواں و باران قور دوف

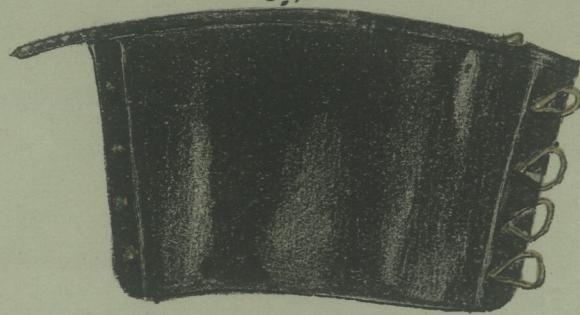

ا رضا بطانه مخصوص جاکت قور دوف

کربن

چکه روغن فوژین

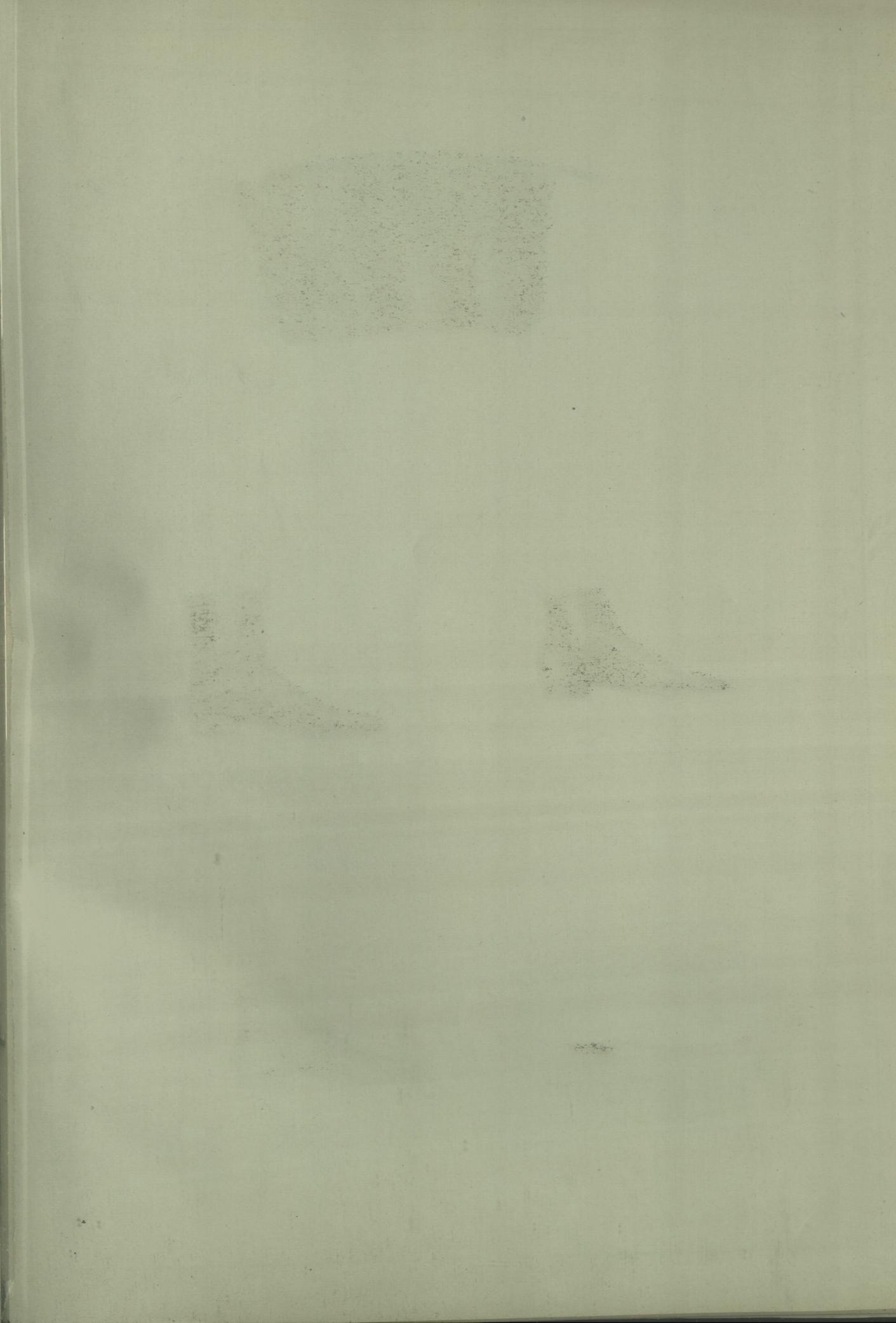
دیسکوتون فوژین

باصه مغاریہ

بغلی فوژین

D   G
10   4

